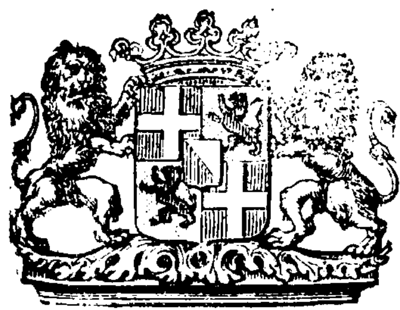
A°. 1863. N°. 186.

VRIJDAG — 7 AUGUSTUS.





# UTRECHTSCH PROVINCIAAL EN STEDELIJK DAGBLAD.

## Algemeen Advertentie-Blad.

Bij dit DAGBLAD behoort een BIJVOEGSEL.

Prijs van het Dagblad PER 3 MAANDEN. Franko per post . . ƒ 6 — Voor de stad Utrecht - 5.50

Prijs der Advertentien. Van 1—6 regels . . ƒ 1. - Elke regel meer . . - 0 20

UTRECHT, Vrijdag 7 Augustus.

De buitenlandsche berigten zijn heden belangrijk. Overmaat van stof moet ons echter kort doen zijn in dit overzigt.

Met genoegen konstateren wij, dat de hoop op behoud van den vrede, dien wij koesterden, ten volle wordt bevestigd. Engeland en Oostenrijk willen den oorlog boven alles vermijden. Wel is waar antwoordt de *M. Post*, naar men onder Londen zien zal, op de beschouwingen van de *Times*, die steeds zeer vredelievend zijn gebleven, maar van alle kanten blijkt het, dat de britsche ministers, ter wille van de te ver gedreven eischen der Polen, Europa niet aan al de jammerlijke gevolgen van den oorlog willen prijs geven. Oostenrijk is op dit punt van zelf Engelands trouwe bondgenoot. De fondsen hebben op deze gunstige tijdingen dadelijk eene aanmerkelijke rijzing ondergaan.

Wel is waar blijft de parijsche pers oorlogzuchtig, en is het onzeker wat keizer Napoleon nog zal beslissen. Alleen zal hij echter den oorlog niet willen doorzetten, en dit te minder, daar Rusland eene nieuwe nota naar Parijs heeft gezonden, die hierachter voorkomt, en waarin het Petersburger kabinet den verkeerden indruk wil wegnemen, die zijne vorige nota had gemaakt; dit stuk moet het Napoleon gemakkelijker maken alle krijgshaftige plannen ter zijde te stellen; hij zal die gelegenheid zeker niet voorbij laten gaan.

De keizer van Oostenrijk is Europa plotseling komen verrassen met eene uitnoodiging aan alle duitsche vorsten, om den 16. Aug. te Frankfort bijeen te komen, ten einde over de Bondshervorming te onderhandelen. Wil men den Bond tot meer maken dan eene onderlinge verzekeringmaatschappij van vorsten, die hunne onderdanen willen plagen, eene hervorming is dan hoog noodig; of de jaloezie tusschen de bondsleden echter eene gelukkige overeenstemming op handels- en nijverheidsgebied zal mogelijk maken, blijft de vraag. De zamenkomst der beide duitsche vorsten te Gastein heeft zekerlijk den grond gelegd voor dezen vorsten-konferentie, die voor Duitschland van 't hoogste gewigt kan worden.

Over Forey's maatregelen in Mexiko ontstaat eenige ontevredenheid. De vraag, die de Unie-regering zou hebben gedaan, naar men te Parijs zeide, tot hoe lang de fransche bezetting zou aanhouden, moet Frankrijk ook doen nadenken.

Voor de tijdingen uit Japan verwijzen wij de lezers naar de o.-ind. berigten, die gister middag ons gewerden, en die hierachter voorkomen.

— Z. M. heeft ingetrokken de aan den not. G. Verdooren verleende vergunning tot overbrenging zijner standplaats van Middelburg naar Aardenburg; benoemd tot not. te Middelburg, P. P. Slegt, kand.-not. aldaar, thans burg. van Grijpskerke en Meliskerke en sekr. en ontv. van Aagtekerke; pensioen verleend aan: D. van der Poort, ontv. der dir. bela t. en acc. van ƒ 1018; P. van Steenbergen, komm. 1. kl. bij 's rijks bel. van ƒ 435; C. A. Penning, ontv. der dir. bel. van ƒ 1285; J. Leep, komm. bij 's rijks entrep. te Amsterdam, van ƒ 480; N. J. Oosterbaan, komm. 2. kl. bij 's rijks bel. van ƒ 455; C. T. Lauter, wed. van J. L. Luther, in leven kontr. 1. kl. bij 's rijks bel. van ƒ 515; A. Walburg, wed. van A. C. P. van Vierssen, in leven ontv. der dir. bel. van ƒ 600.

Z. M. heeft den 1. luit. W. C. de Jongh, van het wapen der art., thans tijd gedet. bij dat in Oost-Indië, definitief bij dat leger overgeplaatst; benoemd bij den pl. staf, tot maj. en pl. komm. 3. kl. te Bergen op Zoom, den kapt. 1. kl. J. A. L. von Schmid, van het 3. reg. inf.; bij het wapen der inf.: bij het 3. reg. tot kapt. 3. kl. den 1. luit. W. H. Doorman, van het korps; bij het 5. reg., tot 1. luit., den 2. luit. F. van der Esch, van het korps.

— Z. M. heeft het officierskruis van de orde der Eikenkroon geschonken aan den heer Godfried Salomonson, te Almelo, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

*— Men schrijft uit Dessau, dat de hertogen van Anhalt aan den heer E. F. graaf van Bentheim Teklenburg Rheda, oud resident, het grootkruis van de orde Albrecht den Bär geschonken hebben.

— Bij beschikking van den min. van binnenl. zaken is bevorderd tot opz. van den waterst. 3. kl. die der 4. kl. P. J. Neyt; en na vergel. examen tot opz. 4. kl. J. C. Mann en P. V. C. Bolier.

— Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden is eergisteren van Soestdijk te Amsterdam aangekomen, ten einde gister bij den wedstrijd van de ned. kon. zeil- en roeivereeniging tegenwoordig zijn. Z. K. H. is aan Brack's Doelen Hotel afgestapt.

De wedstrijd van de roei- en zeilvereeniging lokte niettegenstaande de regenbuijen weder vele belangstellenden. De gewone levendigheid van het nationale feest miste men echter; de matinée aan het Tolhuis was slecht bezocht.

*— Bij zijn bezoek in Zeeland heeft de minister Thorbecke gisteren Walcheren doorgereden, en daarna bij den kommissaris met 20 gasten gedineerd; heden zal Z. E. naar Staats-Vlaanderen vertrekken, om verder naar Goes te gaan. Tot zaturdag blijft de minister in Zeeland.

— De *Amst. Cour.* meldt:

»De exploitatie der staatsspoorwegen zal, zoo verzekert men, worden gegund aan de vereenigde haagsche en amsterdamsche vereenigingen, aan wier hoofd dr. A. Vrolik zich bevindt. De nieuwe aanbieding, door eene vereeniging van nederlandsche fabriekanten gedaan, zou, als te laat ingediend, niet meer in aanmerking komen."

Het *N. Dagbl.* voegt er bij, dat de hh. Paul v. Vlissingen en Dudok v. Heel, v. Heel en Holtzman en Oudshoorn te Amsterdam, Bredius en v. d. Made te Dordt, Enthoven en Wed. Sterkman te 's Hage, Beijnes te Haarlem, Schretlen te Leiden en Nolet te Schiedam, zich dadelijk na de afkondiging der wet op de exploitatie van de staatsspoorwegen op 3. Julij vereenigden, om in konkurrentie te treden met de maatschappijen, waarmede reeds onderhandeld werd. De aanvragers verzochten dadelijk eene partikuliere audientie bij den minister, die geweigerd werd, met verwijzing naar de publieke audientie; ze werd echter 3. weken achtereen *afgezegd*. Den 29. Julij ontvingen zij schriftelijk verzoek, met hunne aanbiedingen spoed te maken; den 31. Julij voldeden zij aan de uitnoodiging; den 3. aug., den dag waarop de wet in werking kwam werd echter de aanbieding der konkurrerende industriëlen door den min. van de hand gewezen, op grond van eenige bedenkingen en met de exceptie, dat het nu te *laat* was, om de gedane aanbieding in overweging te nemen, en dat thans de zaak der koncessie door de aanbieding der vereenigingen, waarmede 1½ jaar onderhandeld werd, in staat van wijzen was.

Deze handelwijze schijnt zeer zonderling; de min. heeft bij de diskussie verklaard, dat er nog mededinging kon plaats hebben; de beide mededingende vereenigingen smelten hunne belangen in een; eene andere vereeniging staat op; deze wordt opgehouden, de min. verleent haar geen gehoor, maar vraagt aanbiedingen, en als die dadelijk worden ingeleverd, wordt door den min. geantwoord: *ge komt te laat!*

Is de mededeeling van 't een en ander juist, hoe zal men dan de houding van den min. in deze zaak kwalificeren? Wij zouden dat wel van de ministeriële organen willen vernemen?

— Naar wij vernemen, is heden hier van officiële zijde het telegrafisch berigt ontvangen, dat Engeland zich bepaald onttrekt aan de poolsche zaak, en dat men het er alzoo voor houdt, dat de vrede voor goed verzekerd is. *N. D.*

— Dezer dagen is door een aantal ingezetenen van Emmikhoven, een adres ingezonden aan heeren gedep. staten van Noord-Braband, voorzien van een aantal handteekeningen, houdende verzoek tot betere inrigting van het onderwijs, daar schier de meeste kinderen geen onderwijs genieten, ontstaande door den verren afstand van het schoolgebouw. *N. D.*

*— Burg. en weth. van Amsterdam hebben op de voordragt tot benoeming aan het athenaeum aldaar geplaatst de heeren: dr. J. A. Fles, leeraar in de ontleedkunde aan de kweekschool voor mil. geneesk. alhier, dr. F. Zaaijer, tweeden prosektor bij het anatomisch onderwijs aan de hoogeschool te Leiden, en dr. A. C. van Trigt, dokter te Amsterdam.

*— De gemeenteraad van Leiden heeft de heffing eener nieuwe plaatselijke belasting op het gedistilleerd aangenomen.

— Te Alkmaar is de heer Hoorn tot lid van den gemeenteraad gekozen.

Te Helder werden de hh. v. Strijen en Braaksma gekozen.

Te Zaandam de heer v. d. Stadt.

Te Vlissingen werd gekozen de hr. v. d. Hijden met 159 st. tegen 50, op den hr. Ockers vereenigd.

Te Apeldoorn zijn gekozen de hh. mr. bar. Haefort v. t. Horst, Boks, Mulder en v. Blommestein.

Te Assen is mr. Kniphorst gekozen, die 92 st. had; de hr. v. Dalen had er 84.

Te Smilde zijn gekozen de hh. Kijmmell, v. Riesen, Eekhout en v. Veen.

*— Het groote zendingsfeest te Wolfhezen heeft gister de verwachting geheel overtroffen. De opkomst van belangstellenden was groot. Toespraken, gemeenschappelijke zang, ze voldeden buitengemeen. Morgen komen wij op de zaak terug.

— Uit het verslag der algemeene rekenkamer over 1862 blijkt, dat het voornemen bij de regering bestaat tot regeling der traktementen van de ambtenaren in het algemeen, waaronder dan ook die der ambtenaren bij de algemeene rekenkamer kunnen worden begrepen, in verband zooveel mogelijk met eene vermindering van het personeel. Ook blijkt daaruit, dat de minister zich bezig houdt met de regeling van 's rijks komptabiliteit.

*— Uit Haarlem schrijft men ons:

»De 17. algem. vergadering der hollandsche maatschappij van landbouw zal alhier gehouden worden op Vrijdag den 25. September, des voormiddags ten 12 ure. Nadat er van den toestand der maatschappij verslag zal zijn uitgebragt, andere huishoudelijke zaken zullen zijn afgedaan, het rapport zal zijn uitgebragt van de kommissie, belast met te onderzoeken in hoeverre de krachten dezer maatschappij aan de instelling bevordering of uitbreiding van landbouw-onderwijs in de provincie Noord- en Zuid-Holland zouden kunnen worden dienstbaar gemaakt, zullen de verschillende berigten en voorstellen der afdeelingen, der leden en van het hoofdbestuur in behandeling worden gebragt, terwijl als laatste punt van beschrijving de benoeming voorkomt van een lid van het hoofdbestuur uit Z.-Holland, ter vervanging van den heer mr. N. baron Collot d'Escury te 's Hage, die met 31. Dec. 1863 moet aftreden, en waartoe in alphabetische orde worden aanbevolen, de hh. mr. T. L. L. Prins te Rotterdam, J. van Stralen, huize Langehorst, onder Wassenaar, jhr. J. F. van Vredenburgh, huize Overvoorde, te Rijswijk.

De hr. mr. J. P. Amersfoordt zal op Zaturdag 26 Sept., op zijn buitenverblijf de Badhoeve, in den Haarlemmermeer-polder bij Sloten, zijne stoomploeg in werking doen brengen en aan de leden der maatschappij daarbij vrijen toegang verleenen op vertoon van hun bewijs van lidmaatschap.

De societeiten »Vereeniging" en »Eendragt" stellen gedurende de dagen der tentoonstelling hunne lokalen en tuinen voor de leden der maatschappij met ééne dame open.

Een aantal openbare en partikuliere musea, werkplaatsen en kabinetten zijn voor de leden met ééne dame opengesteld, terwijl de te geven feesten later zullen worden bekend gemaakt. De loterij, waartoe de loten reeds nu verkrijgbaar zijn bij de penningmeesters der afdeelingen à ƒ 1,50, zal op woensdag 30 sept. op het raadhuis te Haarlem getrokken worden.

De gemeenschappelijke maaltijd der leden zal gehouden worden op vrijdag 25 sept. in de ruime en schoone zaal der societeit »Vereeniging."

— Op Z. Ms. wachtschip te Nieuwediep is geplaatst de off. van gez. 3. kl. J. J. v. Effen.

— De kapitein R. C. van Onselen, van het 2. regiment vesting-artillerie, is tijdelijk gedetacheerd voor de dienst in West-Indië.

— In de volgende week zullen van het instruktie bataljon te Kampen naar de verschillende infanteriekorpsen worden afgezonden, een aantal van 60 korporaals-titulair, om daarbij in den effektiven graad van korporaal op te treden.

— Voor eene regtersplaats te Groningen zijn op het 3tal geplaatst mr. Feith, regter te Winschoten, mr. Gockinga, prok. aldaar en mr. v. Ittersum, subst. griff. te Groningen.

— Door het prov. kerkbestuur van Utrecht is eergister tot kandidaat voor de heilige dienst toegelaten de heer G. H. Bleeker, uit Friesland.

— Men schrijft uit Luxemburg, dat in de laatste week de temperatuur aldaar te lande plotseling opmerkelijk veranderd is. Gedurende de vijf-en-dertig dagen achtereen was het ondragelijk heet, toen, als met een tooverslag de luchtgesteldheid zich wijzigde, en o. a. gedurende zes dagen de thermometer tot onder 0 daalde In de Ardennen en de lage landen zag men zelfs ijs. Eindelijk begon het bij stroomen te regenen, maar de koude is gebleven, en nu reeds dagen achtereen wordt er in de huizen vuur gestookt als ware het winter. Het koren heeft door dien plotselingen ommekeer in de natuur weinig geleden, doch de aardappelen, vooral die op zandgrond geteeld, zijn grootendeels verloren. Op enkele plaatsen heeft het in de jongste dagen gesneeuwd.

*— Uit Amsterdam meldt men ons, dat ook de tweede dag van het zangersfeest gelukkig was. In den morgen reeds vereenigden zich de feestgedeputeerden. In hunne vergadering werd besloten het 7e feest van den nederl. nat. zangersbond in 1865 te Utrecht te vieren. De mannen-zangvereeniging belastte zich met de leiding van het feest. Tot feestdirekteuren werden gekozen de hh. A. A. J. van Schaik en H. A. Meyroos; tot leden van het technisch kommitee: de hh. P. J. van Paeschen, G. A. Heinze, Richard Hol, M. A. Caspers en C. Osterman.

De matinée in den zoöl. tuin was druk bezocht, niettegenstaande het minder gunstige weêr. (Wij voegen hierin, wat de korrespondent van de *N. R. C.* er van schrijft.)

»Zeer velen hadden de betrokken lucht getrotseerd, om de réunie te gaan bijwonen en moesten zwaar voor hunnen overmoed boeten. Alles vlugtte in de zaal, welke, hoe reusachtig ook van omvang, te klein werd om de menigte te bevatten, die met stille wanhoop door de ruiten gluurde naar het nederplassen van het regenwater, en naar het orkest, waar de muziekanten van Stumpff een touchant tafereel voor een zeeschilder opleverden; ze zaten als schipbreukelingen op een rots, en de enkele galmen die men uit de verte van de muziek kon hooren, namen op zinsbegoochelende wijze de uitdrukking aan van vertwijfeling en doodsangst; de klarinet gilde om hulp; het bazuingeschal wees op berusting; de basson gromde en bromde over de ellende in dit tranendal; de flageolet imiteerde het geschrei van hulpelooze kinderen, en te midden van dat alles dreunde de groote trom, gelijk de laatste noodsignalen van den zinkenden bodem. Het was hartverscheurend! Ik stelde voor, om hulp te bieden met de reddingboot, die in ieder goed georganiseerden dierentuin bij alle feestvieringen behoorde gereed te liggen, maar er *was* geen reddingboot en tegen het maken van een vlot, door middel van tafeltjes en stoelen, verzette zich de kastelein, *die onmensch!*"

Het 2e koncert in het Park was weder even druk bezocht als den eersten dag. Afzonderlijk lieten zich hooren Amstels mannenkoor, de Mannen-zangvereeniging en Aurora, beiden van Utrecht; de uitvoeringen van deze drie voldeden redelijk goed; maar alles overtreffend was de voordragt der Bossche liedertafel, welke de luidste toejuichingen verwierf en tavolle verdiende. Het koncert was geopend met eene feestou-

verture van den heer Böhme te Dordt, het 2e deel met eene feestouverture van den heer Collin, terwijl als ensemble stukken even gelukkig als den eersten dag werden uitgevoerd het Ave Maria van Heinze en het Soldatenkoor uit Gounod's Faust. Het Volkslied besloot het koncert. Des avonds was het bal geanimeerd.

Het feest was opgewekt en goed geslaagd boven verwachting. Blijkbaar hadden de zangers meer bewustheid van het hoofddoel, bevordering der kunst. Men kan op het 6e feest van den zangersbond de beste hoop op de toekomst bouwen. Moge de utrechtsche Mannenzangvereeniging er in slagen het 7e feest in die zelfde mate te doen gelukken; van het bestuur dier liedertafel kan men met regt eene goede regeling te gemoet zien.

*— Gisteren avond hebben wij eene eerste voorstelling bijgewoond, door den Vicomte de Magnus in den Bak gegeven, die vele toeschouwers had uitgelokt. Zijne handigheid en aangename voordragt laten niets te wenschen over. In zeer vele zaken kon men zijn werk frisch en nieuw noemen, maar zeker is het, dat de bevalligheid waarmede hij zijne toehoorders bezig houdt even aanlokkend als onderhoudend is. Zijne laatste toer met een geblinddoekte uit het gezelschap vooral, wekte de verwondering van allen op; 't is eene behendigheid, waarvan men den sleutel niet in de verste verte kon vinden. Wij wenschen den heer Magnus heden avond gaarne een even groot en belangstellend publiek toe.

*— Het prov. hof in Z. Holland heeft 2 personen tot 5 jaar tuchthuisstraf veroordeeld, die voor eene teringachtige boerenvrouw in eene begrafenis-bus waren gegaan; zij hadden een bewijs van den dokter verkregen, door van een attest van dezen de eerste regel af te knippen, en er de naam van de vrouw voor in de plaats te stellen, terwijl zij op de kwitantie valschelijk den naam van den man der vrouw hadden gezet. De boer, toevallig de zaak bij geruchte vernemende, was er over beleedigd, dat zijne vrouw in eene bus was geweest, en gaf de zaak aan.

— Te Amersfoort heeft een bejaard man, vermoedelijk over het verlies van zijne overledene huisvrouw gedrukt gaande, zich door ophanging van 't leven beroofd. — Te Ameide is woensdag een man, vader van een gezin, die van Jaarsveld zich had laten overzetten, waar hij gewerkt had, bij het zwemmen in de rivier onverwacht gezonken; hij had zijn zoontje bij zich, dat geene hulp kon aanbrengen. — Te Apeldoorn is het molentje van een papiermaker dingsdag ll. afgebrand; het was de tweede brand in eene week, de vijfde in nog geen 2 maanden aldaar. — Als een zeldzaam voorval wordt gemeld, dat dezer dagen in het naburig dorp Hierden, gemeente Harderwijk, eene veertienjarige dochter is bevallen van een welgeschapen zoon. De jeugdige moeder en het kind zijn welvarende. — Zaturdag ll. werd te Almelo uit Enter gevankelijk binnengebragt Aaltje Slot, oud 21 jaren als verdacht van kindermoord. Het lijkje van het kind had men, zooals reeds berigt werd, in eene sloot nabij gemeld dorp gevonden. Naar men verneemt blijft zij de schuld ontkennen. — Bij Scheveningen is gister eene kabeljaauwsloep wegens lek op strand gezet. Met eene lijn heeft men den schipper en 5 schepelingen kunnen redden; het vaartuig is verloren. — Bij Molencaten is bij den brand van eene arbeiderswoning een kind van 4 jaren in de vlammen omgekomen.

TEXEL, 6 Aug. Binnen Zeenymph, kapt. Graadt v. Roggen, van Batavia en Maximiliaan, kapt. Schill, van Suriname.

**WATERHOOGTE.**

*Arnhem*, 5 *Aug.* 1.21 El + AP. 8.16. Gev. 3 d.

## Koloniën.

### Oost-Indië.

De Java-berigten loopen tot 14 Junij.

De goeverneur-generaal heeft goedgevonden, 1. onder nadere goedkeuring des Konings, de pacht der vogelnestklippen in de afd. Malang (res. Pasoeroean), gerekend van 1 Jan. 1863, in te trekken; 2. de bedoelde vogelnestklippen tot wederopzeggens toe, als eene tegemoetkoming aan de bevolking van het distrikt, waar zij gelegen zijn, af te staan zonder haar daarvoor met eenige belasting te bezwaren.

De *Java-Bode* levert het volgende overzigt:

Met het volste regt zouden wij ditmaal bij het geven van dit algemeen overzigt ons kunnen te vreden stellen met, in navolging der Regeringstelegrammen, kortweg te zeggen: »Niets bijzonders, alles is rustig", het aan onze lezers overlatende daarbij al of niet iets te voegen. Behalve toch de expeditie naar Nias (wanneer een togtje van 4 kompanjien zulk een verheven naam mag dragen) gaat alles hier toch nog den ouden gang; men bemerkt het al spoedig, dat men als 't ware onder een zekere malaise gebukt gaat, dat men alleen leeft in de verwachting der dingen, die komen zullen.

Welk een indruk de tot heden in Indie, en door de regering, èn door de Staten-Generaal gevolgde gedragslijn op onze britsche naburen maakt, blijkt o. a. weder uit het laatste nommer van den *Friend of India*, dat na onze aanspraken op Sumatra besproken te hebben, met de verklaring eindigt »dat Engeland zonder eenig misnoegen de geheele inbezitneming van Sumatra door het nederl. goevernement zoude zien, wanneer het slechts de noodige waarborgen voor vrijen handel gaf; dat het die echter nimmer zoude willen geven, en dat het, wanneer het mogt beloven die steeds te zullen toestaan, toch geen vertrouwen verdient.

Volgens een staat voorkomende in de *Javasche Courant* stond het rijstgewas op ultimo Mei op Java en Madura over het algemeen gunstig.

De handelskrisis schijnt haar einde nog niet bereikt te hebben, echter is de handel in lijnwaden vrij wel vooruitgegaan, zoodat er zelfs vrij groote omzettingen in den laatsten tijd in die artikelen hebben plaats gehad. Kapitaal is, gelijk in Britsch-Indie, ook hier genoeg voorhanden; wegens het geschokte en op lange na nog niet herstelde vertrouwen en de daardoor veroorzaakte hooge renten is het echter hoogst moeijelijk het in genoegzame hoeveelheid te verkrijgen.

Ook hier is de medewerking gevraagd geworden voor het in Nederland op te rigten nationaal gedenkteeken voor november 1813. Of de wijze waarop zij is gevraagd geworden of iets anders die medewerking in den weg staat, is niet zeker, groot is zij echter voorzeker niet.

Uit Japan is belangrijk nieuws. De door den engelschen admiraal Kuper aan de japansche regering gelaten tijd van beraad gedurende 20 dagen is op dringend verzoek der laatste met eenige dagen vermeerderd geworden. De verschillende konsuls hebben eene vergadering belegd; waarin zij besloten geen maatregelen te nemen, dan na den goeverneur gehoord te hebben, die daarop verklaard heeft, ingeval van oorlog niemand te zullen kunnen beschermen, en het voor het raadzaamste hield, dat alle vreemdelingen het land zoo spoedig mogelijk verlieten. Uit dit alles kan men opmaken, dat het van de japansche regering te verwachten antwoord negatief, en een oorlog daarvan hoogstwaarschijnlijk het gevolg kan zijn. Reeds hebben eenige kooplieden kontrakten gesloten, om in de ter reede liggende schepen hunne goederen te laden, om daarmede na het uitbreken van den oorlog terstond te kunnen wegzeilen, daar de goeverneur beloofd heeft, tijdig te zullen waarschuwen.

Uit China niets bijzonders.

Uit de *Java-Courant* ontleenen wij het volgende:

De laatste berigten, die men den 9. Mei van Kanagawa had ontvangen, waren van 18 April.

Volgens mededeeling van een chargé d'affaires van Engeland was de termijn, die door de Engelschen aanvankelijk op den 25. april gesteld was, tot 11 mei verlengd.

Den 10. mei hielden de verschillende konsuls te Nagasaki eene vergadering, waarin zij den konsul-generaal der Nederlanden opdroegen, om met den konsul der Vereen. Staten van Noord-Amerika naar den goeverneur te gaan en dezen, als vertegenwoordiger der japansche regering, inlichtingen te vragen aangaande den tegenwoordigen stand van zaken.

Den 11 mei begaven zich daarop de konsul-generaal der Nederlanden en de konsul der Vereenigde Staten met den nederlandschen tolk voor de japansche taal, R. J. de St. Aulaire, naar den goeverneur, van wien zij vernamen, dat de vreemdelingen vóór het uitbreken van den oorlog niets te vreezen hadden; dat daarna evenwel niet slechts de engelschen, maar waarschijnlijk ook de andere vreemdelingen vijandig zouden worden bejegend. Zoodra hij evenwel berigt zou ontvangen hebben dat de oorlog was uitgebroken, zou hij allen, ook de engelschen, bij tijds waarschuwen. Verder zeide hij, dat hij wel geen last gegeven had tot het vertrek van vrouwen en kinderen, maar dat hij evenwel bekend had gemaakt, dat het voor oude lieden, vrouwen en kinderen raadzaam was de stad te verlaten. Wel was het niet te denken, dat keizerlijke of andere hooge officieren de bevriende vreemdelingen vijandig zouden behandelen: de ondergeschikte officieren der landsheeren zouden evenwel waarschijnlijk zoo kiesch niet zijn. De landsheeren kon men, zeide hij, niet wel verantwoordelijk stellen voor de daden hunner ondergeschikten, daar zij over deze dikwijls weinig magt bezitten. Ook de regering had geen magt genoeg over de landsheeren; in het tegenovergestelde geval zou er geen vrees voor oorlog bestaan. Zoo de onderdanen van onzijdige mogendheden zich op zijn verzoek verwijderen, zoude de japansche regering de schade, die zij daarbij lijden mogten, vergoeden. In geval van oorlog kon hij voor de veiligheid van niemand hoegenaamd instaan. De schepen der onzijdige mogendheden zouden dan wel vrij uit en in mogen varen, maar zouden eerst aan te Iwosima worden aangehouden, om van hunne nationaliteit te doen blijken. De thans aanwezige schepen zouden ongedeerd kunnen blijven en mogen vertrekken. De goeverneur verklaarde verder, dat hij zijn verzoek aan de vreemdelingen, om te vertrekken niet deed krachtens instruktien van de hooge regering te Jedo; het verzoek ging, zeide hij, alleen van hem zelf uit Hij had uit de ontvangen berigten opgemaakt, dat de reg. niet voldoen kon aan de eischen der Engelschen. De Chinezen, die binnen hun kwartier bleven, zouden beschermd worden: die daar buiten waren, evenwel niet. Ook de Russen, wier schip gerepareerd werd, zouden aan wal veilig zijn, daar zij aldaar uit noodzaak hun verblijf hielden.

In den avond van den 12. mei ontving nog de konsul-gen. een brief van den goeverneur van Nagasaki, waarin alle Nederlanders kortweg gelast werden om met hunne schepen te vertrekken binnen 48 uren, nadat gepubliceerd zou zijn, dat de oorlog was uitgebroken. De nederl. ingezetenen hebben besloten aan dien last gehoor te geven, hoewel de konsul-gen. zich per brief tot de hooge regering gewend heeft, om zich over deze handelwijze van den goeverneur, als vertegenwoordiger van het japansche gezag te beklagen, onder mededeeling, dat hij zelf vooreerst Nagasaki niet dacht te verlaten, al vertrokken ook al de andere Nederlanders, en dat hij bleef wachten op een nader schrijven van de japansche regering en op berigten omtrent hetgeen geschied was met de vertegenwoordigers der mogendheden. Ten slotte protesteerde hij ernstig tegen de handelwijze van den goeverneur van Nagasaki, daar hij de onderdanen eener bevriende mogendheid uit het land verwijderde, zonder dat zij van hunnen kant daartoe de minste aanleiding hebben gegeven, terwijl hij de japansche regering aansprakelijk stelde voor de schade die de Nederlanders ten gevolge van de verwijdering, zoo die namelijk plaats grijpt, zullen te lijden hebben.

Eenige uren later was een engelsch oorlogschip te Nagasaki aangekomen met berigten van Kanagawa van 5 mei; diensvolgens zouden de fransche oorlogschepen gezamenlijk met de engelsche ageren; men had de japansche regering daarvan kennis gegeven en aan den taikoen voorgesteld, om hunne hulp aan te nemen tegen de landsheeren, die hem mogten beletten om aan den eisch van Engeland te voldoen. Tot overweging van dit voorstel was de termijn weder met 10 dagen verlengd.

De japansche bevolking was bezig met Jedo en Kanagawa te verlaten.

Door den goeverneur-generaal van Nederl.-Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

*Civiel Departement.* Benoemd: Tot adsist.-resid. van het Westerkwartier der ommelanden van Batavia C. N. H. van Lawick van Pabst; tot sekr. der resid. Pasoeroean A. Muller; tot sekr. der resid. Zuid- en Ooster afd. van Borneo K. W. Tiedtke; tot komm.-ontv. der ink. en uitg. regten te Baros H. C. Tessensohn en te Padang F. E. Pfänne; tot telegr. 2. kl. G. Pistorius en F. A. C. Grebner; bij de policie te Soerabaya: tot schout C. L. van Sprew en tot onderschouten A. B. Heukelom, M. Linard en J. L. C. Emmels; tot adsist.-resid. der afd. Sandjai of Ooster-distrikten (Celebes en onderhoorigheden), A. H. Swaving; tot subst.-off. van just. bij den raad van just. te Samarang, Mr. G. J. Keiser; tot derden komm. bij de dir. der prod. en civ. magaz. O. W. Seket; tot kontrol. 2. kl. bij de landel. ink. en kult. Mr. W. B. Bergsma; tot schout te Padang, J. H. C. F. Ahrens; tot res. van Pekalongan, G. A. Boutmy; tot adv.-gen. bij het hoog-geregtsh. van N.-I., Mr. J. H. Waller Diemont; tot ads.-res. van Siak; S. Locker de Bruijne; tot pred. bij de prot. gem. te Amboina, ds. J. J. Diest Lorgion; tot civiele gezagh. in de afd. Beloe, W. L. Rogge; tot griff. bij den landr. te Modjokerto. H. W. C. A. Postma, tot opzien. bij de houtst. te Samarang, A. van Pers; tot komm. bij den kontr. der ink. en uitg. regten te Soerabaija J. C. Phefferkorn, tot telegr. 3. kl. P. A. Beer, G. Verburg en C. F. W. Lans; tot leerl.-telegr. M. W. L. C. Motta, F. G. J. Dumoulin en C. van Delft; tot opz. bij de koffijkult. in de res. Banjoemaas J. H. Cloesmeijer, J. G. Popje, L. Schreyner, G. A. Boers en J. F. H. Beer; tot 1. klerk bij de algem. boekh. der dir. van fin. J. H. Pichel; tot 1. klerken bij de algem. rekenk. G. P. H. H. Gonggrijp en F. G. Leidelmeijer. tot buiteng. 1. klerken bij de algem. rekenk. H. D. Snabilié, B. S. Harms en Th. E. v. Hek.

Bevorderd: Tot kontr. 1. kl. bij de landel. inkomsten en kultures J. C. A. Scharff.

Ontslagen: Op verz. eerv. met behoud van regt op pens. de klerk bij het boschw. in de res. Rembang H. Bastiaans; onder toek. van wachtgeld de komm. ontv. der ink. en uitg. regten te Baros C. F. Neuendorff; de schout te Padang L. A. van Praag; onder toek. van wachtgeld, de adsist.-res. van Siak M. J. A. Arnold; de civile gezagh. in de afd. Beloe, D. A. L. Berrettij; de telegr. 3. kl., chef van het telegraaf-kantoor te Probolingo J. J. Bals; de telegr. 3 kl. H. Meister.

Verleend: Een tweej. verlof naar Nederland aan dr. J. K. van den Broek.

*Militair Departement.* Ontslagen: Eerv. met regt op pens. de kapts. der inf. W. G. Munters en C. G. Veenhuizen; de 2. luit. A. B. C. van de Rivière.

## TELEGRAMMEN.

De sints gisteren ontvangen **telegrafische depêches** laten wij hieronder volgen:

*Petersburg, Donderdag.*

Het officieële dagblad behelst eene depêche van prins Gortchakoff aan den heer von Budberg, in antwoord op het oordeel van den heer Drouin de Lhuys op het antwoord van Rusland. Daarin zegt de prins: De heer Drouyn de Lhuys schijnt te meenen, dat het Russich antwoord onder den schijn van adhesie, de niet ontvankelijkheid der zes punten in zich sluit. Het antwoord bewijst, dat de meeste maatregelen vervat in die punten, geoktroyeerd waren; maar wel verre dat zij strekten, om het land te bevredigen, werden zij een punt van uitgang voor den opstand. De belhamels hebben zich van de hervormingen bediend, om het land in opstand te brengen, daar zij hoop hadden door vreemde hulp tot volkomen onafhankelijkheid te geraken. Zij konden zich niet te vreden toonen over de liberale instellingen, waarvan het goevernement de grondslagen voltooit. Indien het goevernement geen afkeer had van kwade trouw en dronkelpaden, dan zou het welligt behendig geweest zijn, om kategorisch de zes artikelen aan te nemen, maar wij hebben onze denkwijze loyaal willen kenbaar maken, zij is deze: de zes punten kunnen geen praktische oplossing verkrijgen dan na het herstel der wettige orde.

De heer Drouin de Lhuys ziet eene beschuldiging tegen de fransche regering in de verklaring, dat er een voortdurende zwamenzweering op vreemd grondgebied bestaat; zulk eene beschuldiging kon onze bedoeling niet zijn. Wij zijn overtuigd, dat de fransche regering die kwade praktijken betreurt. Maar het blijft waar, dat zij bestaan, in weerwil dier regering zelve en dat Parijs een der voornaamste brandpunten daarvan is. Het zijn die praktijken, die voedsel geven aan de beweging in het koningrijk en haar materieele hulp verleenen. De depêche zet voorts in het breede uiteen, dat de beweging tot stand gebragt is door eene oproerige minderheid, konstateert dat Rusland alleen Polen sedert een halve eeuw bezit, herinnert aan de goedgekeurde maatregelen, weinig afwijkende van de grondslagen door drie hoven voorgeslagen en toont aan, dat de raddraaijers de wapens niet hebben opgevat voor vrijzinnige instellingen, maar openlijk hebben verklaard, dat hun doel uitsluitend was het herstel der grenzen van 1772 en dat zij de buitenlandsche tusschenkomst hebben voorgesteld als de kroon zettende op eene zekere onderneming. De taal der drukpers in het westen van Europa, heeft die aanmoediging niet verminderd.

Ziedaar, waarom wij gekonstateerd hebben, dat de overtuiging, dat op vreemde hulp te kunnen rekenen, de voorname reden is van het voortduren der insurrektie.

Wij houden vol onze opmerkingen betreffende de opheffing der vijandelijkheden. Of de rebellen moeten de wapens nederleggen, of het goevernement moet afstand doen van alle gezag. Het is onmogelijk de kwestie van waardigheid, van openbare orde anders te begrijpen. Tot het voorstel van eene voorafgaande konferentie der drie hoven, gaf ons aanleiding het beginsel der traktaten van 1815, dat de grondslag is der diplomatieke aktie. Het gevoelen, door den heer Drouyn de Lhuys uitgedrukt, bevestigt ons in onze overtuiging, dat die kwestie tot moeijelijkheden aanleiding geeft, omdat ze niet goed gesteld is en reeds van den aanvang af de waardigheid der kabinetten op het spel zette. Ons voorstel was ingegeven door den wensch tot bevrediging. Wij betreuren het gevoelen van den heer Drouyn de Lhuys. Ook zijn wij pijnlijk getroffen geweest door den indruk, dien de algemeene zin onzer depêche op hem gemaakt heeft; daarin was noch ironie noch provokatie. Maar het is mogelijk, dat het gevoel van gekwetste waardigheid in de uitdrukking onzer gedachte heeft doorgeschemerd. Bij het bestaan van zooveel smaad, was het niet mogelijk de kracht van het nationaal gevoel te miskennen. Het goevernement tracht dat tot bedaren te brengen, voor te lichten en de uitbarsting van den openbaren geest, gekwetst als deze is, te verhinderen. Het is de pligt der regeringen, de taak der diplomatie, te zorgen, dat de dritten niet de bovenhand krijgen, waardoor de zaken maar ingewikkelder en de vrede bedreigd zou kunnen worden.

Wij hebben de overtuiging, dat wij niets verzuimd hebben om het werk der verzoening tot stand te brengen, om tot eene overeenkomst te geraken, overeenkomstig de betrekkingen, welke ons sedert lang met de regering van keizer Napoleon vereenigen Maar wij willen liever van zijn kant op dezelfde gezindheid rekenen. Onze taak zou moeijelijk zijn, indien Frankrijk de verpligtingen miskende, die ons door de gevoelens van onze landgenooten worden opgelegd, welke in verband staan met de traditien en de hoogste belangen des lands.

*Turijn, Donderdag.* Volgens de *Stampa*, zal de engelsche gezant te Turin, de heer Hudson, door den heer Elliot vervangen worden.

Heden is het traktaat van koophandel tus

en Engeland en Italië onderteekend.

Weenen, Donderdag. Volgens de avondeditie Wiener Ztg. is het doel bij de hervorming den bond niet zoo zeer eene nieuwe bondsstitutie, als wel de herstelling van de noo organen tot praktische, krachtige handing van het bestaande, alsmede opheffing de voornaamste hinderpalen voor het tot d komen van werkzame besluiten.

Parijs, Donderdag. Volgens de Pays zullen antwoorden der drie mogendheden idenzijn, wat de konklusie betreft, en de zedekracht van de goede verstandhouding der endheden handhaven.

r heeft een ministerraad te St. Cloud plaats ad, die twee uren duurde.

Patrie houdt vol, dat de interventie van opa ten behoeve van Polen noodzakelijk is. blad is overtuigd, dat Oostenrijk zelf als zich bedreigd zag, Frankrijk's hulp zal epen. Maar zal het nog tijd zijn? Europa schandelijk genoeg een staat van zaken het leven geroepen, waaruit men slechts verschrikkelijk opofferingen zal kunnen ge-

betreffende de stand der onderhandelingen, la France, dat Engeland de voorstellen ieslijk heeft geoordeeld en wel om de volgende enen: 1. het is de intentie niet om zich tot gemeenschappelijke aktie te vereenigen, de noodzakelijkheid van een ultimatum en, geval van weigering, de afbreking der onhandelingen na zich zou slepen; 2. het gelsche kabinet wil geen stappen, die een rlog ten behoeve van Polen ten gevolge zouden nnen hebben; 3. het heeft nog altijd hoop meer verzoenende gezindheid van Rusland.

Marseille, Donderdag. Met de post uit Kontinopel zijn, onder dagteekening van 30 , de volgende berigten ontvangen:

Men verzekert, dat de engelsche gezant aan fransche kollega een voorstel heeft gedaan, de bezetting van Athene door een franschelsch korps, en dat de fransche gezant in twoord daarop heeft verklaard, dat hij niet magtigd is tot eenige inmenging in de binandsche aangelegenheden van Griekenland. Het russische goevernement, geneigd, zijnde Sebastopol tot eene vrijhaven te maken, heeft eene engelsche maatschappij aangeden van daar naar Perekoff een spoorweg leggen, in verbinding met het zuidelijk russpoorwegnet. De berigtgever verklaart or de authenticiteit hiervan in te staan.

De goeverneur van Tiflis houdt zich thans bezig de organisatie eener expeditionnaire kolonnaar de nog altoos in opstand zijnde kausische landstreken.

Madrid, Donderdag.

Men verwacht dat een nieuw ministerie voor overzeesche bezittingen zal opgerigt worden. verzekerd wordt zal de verkiezings-cirkuire van den min. van binnenl. zaken verzoeend en zeer liberaal zijn.

Londen, Donderdag.

Uit Nieuw-York zijn tijdingen van 25 Julij. berigt dat de generaal der Unie, Rosenranz, naar Chatanooga oprukte, is onjuist. Het rucht, dat Lee weder een inval in de noordelijke staten voorhad, houdt aan. Hij heeft, zoo zegt, 10,000 man versterking gekregen. nationale schuld van het Noorden bedroeg 1 Julij, volgens officiële opgaven, 197,000.000 dollars.

Weenen, heden, Vrijdag

De Oest. Zeit. meldt: In den ministerraad gister is de antwoord-nota van Frankrijk Oostenrijk aan Rusland besproken. De inoud is onbekend; gelijkluidend zullen de nota's zijn, maar men zal aan de zes punten en de konferentie vasthouden

De Presse meldt, dat volgens keizerlijke palingen verslaggevers der dagbladen op de eenkomst der vorsten te Frankfort zullen orden toegelaten.

# BUITENLAND.

**TURIJN, 3 augustus.**

Het italiaansch parlement heeft in de laatste dagen de nieuwe wet op de konskriptie aangenomen, die het goevernement magtigt 55,000 man te ligten van de in 1843 geborenen. Voor het eerst zal dus thans eene algemeene ligting voor het geheele koningrijk plaats hebben. — De diensttijd is 4 jaar bij de linietroepen en 5 of 6 jaar bij de andere wapens. De jaarlijksche ligting van 55,000 geeft een effektief van 220,000 man linietroepen, terwijl en de andere wapens op 80,000 man kan begrooten zoodat, Italie dus een leger zal hebben van 300,000. man.

Men verhaalt hier, dat markies Pepoli, zich te Petersburg zoo weinig op zijn gemak gevoelt, dat hij herhaaldelijk dringend zijne terugroeping verzocht heeft. Bijzonder hinderde het hem, dat de czaar de straf die tegen graaf Cairoli was uitgesproken, niet heeft willen verzachten. De broeder van dezen, markies Cairol, heeft mede pogingen gedaan ten zijnen gunste, die ook geene gevolgen hadden. De markies is toen zijnen broeder naar Siberië gevolgd.

Wat de gevangen genomen italiaansche roovers betreft, de fransche justitie zal diegenen onder hen, die slechts staatkundige gevangenen zijn, vrij verklaren; en hen, wier schuld aan vroegere moorden bewezen wordt, aan de italiaansche regtbanken uitleveren.

Volgens de laatste berigten uit Rome zijn het mgrs. Borromeo, majordome van den paus, Gianelli, auditeur-generaal, en Matteucci, direkteur-generaal van policie, die tot kardinaals zullen worden verheven. De laatste is niet eens priester, en is altijd als een nog al profaan persoon beschouwd.

De prelaat Francisco Mercurelli is, in plaats van den overleden Mgr. Sattovia, door den paus tot zijn sekretaris voor de latijnsche brieven benoemd.

Uit Venetië wordt gemeld, dat de sneltrein van Milaan naar Venetië den 29. Julij is gederailleerd met het noodlottig gevolg, dat 20 passagiers ernstig gewond werden. Onder dezen bevond zich de heer Bernasconi, gezant der Donau-vorstendommen, en een zaakgelastigde van den hertog van Saksen Coburg-Gotha.

**WEENEN, 4 augustus.**

Eergister is het eigenlijk ontwerp der gemeenschappelijke nota uit Parijs hier aangekomen, en gister vond een ministerraad plaats, waarin een definitief voorstel ontworpen is, dat morgen aan den keizer zal worden voorgelegd, die heden avond uit Gastein terugkomt. Men veronderstelt echter, dat het ontwerp niet met Engeland vastgesteld is, want de overeenstemming tusschen Frankrijk en Engeland is nog niet weder volkomen.

Baron Knarring heeft graaf Rechberg eene dépêche van prins Gortchakoff voorgelezen, die, zegt men, »wel is waar nog wat stijf gesteld is, maar Oostenrijk toch niet zoo uit de hoogte behandelt als vroeger." Deze nota, wier toon veel verzoenlijker is dan in de vorige, heeft hier de hoop verkondigd, dat het gansche geschil op vreedzame wijze zal worden uit den weg geruimd. — Aan eene gemeenschappelijke militaire handeling der drie mogendheden behoeft men, vooreerst althans, nog niet te denken.

De hertog de Grammont heeft gister eene langdurige konferentie met graaf Rechberg gehad, zonder dat men weet waarover.

De half officiële Wiener Abend-post schrijft: »Wij meenen te kunnen verzekeren, dat over den vorm der antwoorden aan Rusland nog geen overeenstemming tusschen de drie mogendheden is tot stand gekomen."

In een schrijven uit Petersburg aan de Gen Corr. wordt o. a. gezegd, dat prins Gortschakoff's karakter hem, zooals gezegd werd, voor eene verzoenende politiek ontoegankelijk maakt. Integendeel; zijne antwoorden aan de drie mogendheden moesten noodzakelijk zoo gesteld worden, als ze gedaan zijn, om voldoening te geven aan den publieken geest in Rusland, die zeer opgewonden, ja bepaald oorlogzuchtig was, ten gevolge der buitenlandsche inmenging in de poolsche kwestie. Maar thans is aan den publieken geest voldaan, en niemand beter dan prins Gortschakoff is in staat van dien geest wederkeerig koncessiën te verwerven, en niemand zou zeker zoo ver als hij op den weg der schikkingen durven voortgaan.

De keizer heeft de soevereinen der duitsche bondsstaten en de senaten der vrije duitsche steden uitgenoodigd tot een persoonlijke bijeenkomst te Frankfort op 16 dezer maand, ter beraadslaging over eene hervorming van den duitschen bond.

De grieksche regering heeft besloten de landengte van Corinthe te doen doorsteken. Men weet dat Periander (602 v. C), Demetrius van Phalerus, Julius Cesar, Nero, Caligula en Herodus Atticus dit te vergeefs beproefden, daar door die landengte, welke op de wijdste plaats slechts een myriameter breed is, de twee zeeën van elkander gescheiden en de schenen genoodzaakt worden Kaap Matapan om te zeilen, hetgeen met veel tijd, geld en gevaar verbonden is. Dit werk wordt op 10 millioen frs. begroot.

De politieke toestand der Vereenigde Vorstendommen is niet zeer gunstig. Het verschil tusschen prins Couza en de voornaamste leden der vergadering is verre van te verminderen. De oppositie beschuldigt den vorst, dat hij naar de diktatuur streeft, en de Porte verwijt hem, dat hij de grenzen, door de verdragen aan zijne magt gesteld, overschrijdt. Daar de Porte vreest, dat de poolsche kwestie aan de mogendheden geen tijd zal laten, zich met de oostersche te bemoeijen, neemt zij voorzorgs-maatregelen, om op alle gebeurtenissen voorbereid te zijn.

**BERLIJN, 5 augustus.**

Op hare reis naar Coburg wordt de koningin van Engeland den 14 aug. te Bonn verwacht.

De officieuse Corresp. zegt, omtrent de verhouding van Pruissen in den tegenwoordigen toestand van de politiek: De pruissische regering is altijd van gevoelen geweest, dat de zes punten door Rusland zeer goed, zonder nadeel voor zijne belangen of zijne waardigheid, hadden kunnen worden aangenomen, als grondslag van verdere onderhandeling. Tegen den voorslag van een wapenstilstand, als onpraktisch en onuitvoerbaar, heeft Pruissen zich dadelijk verklaard. Wat eindelijk de konferentie betreft, Pruissen heeft lang voor de westelijke mogendheden getracht, het denkbeeld eener konferentie der 5 mogendheden te Petersburg ingang te doen vinden. Daarentegen heeft het voorstel van prins Gortschakoff, de poolsche zaak te onderwerpen aan eene beslissing der 3 mogendheden, die een deel van Polen bezitten, overal verrast.

De mededeelingen der pers omtrent bemiddelingsvoorslagen door onze regering gedaan zijn louter geruchten, zonder grond. — Ook de nauwere verbindtenissen tusschen Rusland en onze regering, waarover zooveel geschreven is, bestaan niet.

De pruissische koopman die in te Hassel bij Hagen gearresteerd is, omdat zijn pas niet in orde was, (er stond Sleeswijk-Holstein met een koppelteeken), heeft zich tot den min. v. Bismarck gewend, om over die behandeling te klagen. Men verwacht, dat de regering zich die zaak ernstig zal aantrekken.

Uit Kassel wordt geschreven, dat de nieuwe verkiezingen voor de stenden weldra zullen aanvangen. Het staat vast dat de ridders zullen stemmen, en zij alzoo de nieuwe kieswet feitelijk erkennen. Ook de vroeger rijksridderlijke familiën, die een afzonderlijken vertegenwoordiger verlangden, zullen het protest laten varen en genoegen nemen in hare vereeniging met den adel des lands.

Berigten uit Denemarken schetsen den toestand aldaar als zeer oorlogzuchtig. Dagbladet herhaalde dan ook nog onlangs, dat een bondsexekutie het teeken tot den oorlog zou zijn. Daar deze zich echter alleen tot Holstein zou bepalen, zoo ontbreekt der deensche regering de regtsgrond voor een' oorlog. Al bestaat tusschen de hoven van Kopenhagen en Stokholm een verdrag, om het binnenrukken van troepen in Sleeswijk te beletten, kan dit op de bondsexekutie toch van geen invloed zijn. De punten der overeenkomst van 1852, die Sleeswijk betreffen, zullen dan als eene europesche zaak, langs diplomatischen weg beslist worden.

De Weser-Zeitung meldt uit Valparaiso, dat daar demonstratiën ten gunste van de Mexikanen gehouden worden en in Chili reeds 10.000 dollers voor Mexiko zijn bijeengebragt.

Men meldt, omtrent de reis van den keizer van Rusland naar Helsingfors, Sweaborg, enz., dat hij wordt vergezeld door den minister van oorlog Milutin, den minister ad interim van Marine Krabbe, den minister voor Finland graaf Arenfeldt en de adjudanten generaal Delgorukoff, Adlerberg en Wrangel.

Voor zijn vertrek uit Petersburg heeft de keizer eene deputatie ontvangen, die uit naam van het Kalmuksche volk een adres van hulde en getrouwheid heeft aangeboden, onderteekend door eene groote menigte grondeigenaren en geestelijken, waarin werd gezegd, dat het Kalmuksche volk bereid was alle offers te brengen tot verdediging van het vaderland, welke de keizer tot heil des lands er van zou vorderen.

De czaar heeft Finland bezocht, en is voor eenige dagen te St. Petersburg teruggekeerd. De geestdrift der bevolking bij zijne terugkomst moet voorbeeldeloos zijn geweest.

Uit Petersburg wordt van den 4. getelegrafeerd: De handelskorporatie te Petersburg heeft ter eere der uit Polen teruggekeerde troepen een prachtig feest gegeven. De keizer is uit Finland teruggekeerd en met voorbeeldelooze geestdrift ontvangen.

**LONDEN, 5 augustus.**

De Morning Post bevat een artikel betrekkelijk de moeijelijkheden, die de diplomatie in de poolsche kwestie ontmoet. Onder anderen zegt het blad het volgende: De Times ziet in deze kwestie een fransch komplot, dat ons tot werktuig wil gebruiken; doch het City-orgaan vergeet, dat wij als geallieerden een regt en eene magt ter kontrôle hebben, terwijl wij, indien wij ons ter zijde hielden, in den uitersten oogenblik niet zouden kunnen tusschen beiden treden, om de regeling te beletten. Aan den anderen kant zijn er lieden, die den oorlog voor eene onbestemde zaak zouden willen voeren. Wij kunnen de russische tirannie niet dulden, en die regering niet toestaan de traktaten te schenden; doch wij zijn nog ver van den oorlog. De zedelijke kracht van Europa is geene te verwerpen zaak. Aan prins Gortschakoff zal eene nota worden gezonden. Men had eerst voorgesteld eene kollektieve nota, doch oordeelde het raadzamer afzonderlijke nota's, doch identisch (in gedachten) af te zenden. De kracht van deze demonstratie zal te Petersburg worden gevoeld. Men zou aan de diplomatie moeten wanhopen en aan den terugkeer tot de ijzeren eeuw gelooven, indien de oorlog noodzakelijk ware. Het zou eene schande voor onze eeuw zijn, indien men voor Polen geen regt kon verkrijgen zonder oorlog.

Lord Fermoy, een der oudste vrienden van Polen, heeft in eene rede tot zijne kiezers gezegd, dat hij er bepaald tegen was, dat Engeland oorlog zou voeren ten behoeve van dat land.

De Globe deelt mede, dat, na den afloop van de jaarlijksche schietoefening der vrijwilligers van Bristol, verscheidene dames een wedstrijd om twee prijzen gehouden hebben. De schijf was op een afstand van 100 passen geplaatst en zij vuurden met pruissische geweren. De overwinnaressen waren mistress Giles en miss Blanche Baker.

De koninklijke schouwburg te Jersey werd jl. vrijdag eene prooi der vlammen. Het gebouw, dat 5000 p. st. van opbouw had gekost, was slechts voor 1000 p. st. verzekerd. De direkteur is van al zijne bezittingen beroofd.

In de jongst verloopen dagen had er een verschrikkelijk spoorwegongeluk op de lijn tusschen Hinstanton naar Lynn plaats; een jongen stier, die zich op de rails bevond tijdens de trein passeerde werd overreden; de schok was zoo heftig, dat zes wagens onmiddelijk onderst boven werden geworpen, ten gevolge waarvan vijf personen werden gedood en een twaalftal ernstig gekwetst.

Het nieuws uit Amerika is heden niet zeer belangrijk. De berigten luiden voortdurend gunstig voor de bondstroepen; althans de Noordelijken hebben op verschillende plaatsen weêr aanzienlijke voordeelen behaald. Bij de bevolking van den Zuidelijken staat Alabama heerscht de grootste agitatie door de manoeuvres van de generaals Grant en Rosencranz, die nu met hunne legerkorpsen op Mobile aanrukken. De goeverneur van dien staat heeft de geheele bevolking te wapen geroepen. Het is evenwel niet waarschijnlijk dat zij een leger van 160.000 man veel weêrstand zal kunnen bieden. De geestdrift die bij de bevolking van het Zuiden in den aanvang des oorlogs heerschte, schijnt dan ook aanmerkelijk te verflaauwen. De Richmond Enquirer verklaart zelfs, dat meer dan 100,000 man in het Zuiden plaatsvervangers hebben gehuurd. Hetzelfde blad dringt er op aan, het geheele land in staat van beleg te stellen, president Davis met diktatoriaal gezag te bekleeden en alle vreemde bescherming, plaatsvervanging en uitzondering van de dienst af te schaffen. Die maatregelen schijnen te bewijzen, dat het Zuiden op zijne laatste beenen staat.

Uit Nieuw-York wordt geschreven, dat de verbittering van het gepeupel tegen de kleurlingen zoo groot was, dat het zelfs twee britsche schepen, welker bemanning uit negers bestond in brand dreigde te steken, en eenige matrozen dier vaartuigen die aan land waren, mishandelde. Deze vlugtten in het konsulaatsgebouw. De heer Archibald, de britsche konsul, telegrafeerde onmiddelijk om bijstand naar lord Lyons, die het oorlogschip Challenger zond. Intusschen hadden 75 negers, allen britsche onderdanen, aan boord van het fransche oorlogschip Cardenas een schuilplaats genomen.

De toestand te Charleston, welke plaats door generaal Beauregard wordt verdedigd, krijgt dagelijks voor de Zuidelijken een dreigender aanzien. De zuidelijken schijnen dan ook beducht te zijn, dat de verdere operatiën voor de stad niet gunstig zullen afloopen; althans volgens de aldaar verschijnende dagbladen van den 15. julij, zag men de inneming door de noordelijken bepaaldelijk te gemoet.

In 1861 waren de Zuidelijke staten van N. Amerika, oorspronkelijk slechts uit de 7 katoen voortbrengende staten bestaande, tot dertien staten aangegroeid. die eene oppervlakte besloegen van 838.206 vierkante mijlen. — Thans zijn ze weêr ingekrompen tot 6 staten Virginië, N. en Z. Carolina, Georgie, Alabama, en Florida, waarvan echter Georgie en Alabama, alleen in hun geheel tot de konfederatie behooren, met een gebied van 244,000 vierkante mijlen. — Uit een rapport van den chirurgijn en chef Hammond, blijkt verders, dat generaal Lee aan dooden, gewonden, en gevangenen, bij den laatsten veldtogt 46.500 man verloren heeft. De Zuidelijke legermagt bestaat nog slechts uit ongeveer 150,000 man, op verschillende punten verdeeld.

Volgens berigten uit Buenos-Ayres, van 28 Junij, waren daar reeds schepen met landverhuizers aangekomen, terwijl zelfs in Oktober of November nog ongeveer duizend huisgezinnen uit Europa werden verwacht. Deze toevloed is het gevolg der gunstige bepalingen, die eenige maanden geleden daar zijn gemaakt ten voordeele der vreemdelingen, die bij den aanleg der centraal-argentijnsche spoorwegen werkzaam willen zijn en zich dan daar te lande willen vestigen. — Tevens verneemt men, dat tusschen de goevernementen van Montevideo en La Plata oneenigheden zijn ontstaan. Beide hebben van elkander een stoomschip in beslag genomen.

Omtrent de aardbevingen op Manilla, den 3. 4. Junij, wordt voorloopig nog gemeld dat er o. a. van de kathedraal, de koninklijke kapel, de kerken van St. Dominicus en St. Isabella, het paleis, de militaire hospitalen, het handelstribunaal, het hotel San Fernando en het fransch hotel niets dan enkele puinhoopen zijn overgebleven. Het spaansche schip Esperanzas, hetwelk bij de haven lag, had bij die ramp zooveel te lijden dat het schipbreuk leed, terwijl de geheele bemanning is omgekomen.

**PARIJS, 5 augustus.**

De beurs is heden vol vertrouwen op het behoud van den vrede. Trouwens, het blijkt dan ook hoe langer hoe meer, dat Frankrijk geen medewerking vindt bij zijne bondgenooten, Engeland en Oostenrijk, voor alle stappen, die tot een oorlog zouden kunnen leiden.

De voornaamste tegenstanders van den oorlog in het kabinet zijn de heeren Fould en de Morny. De eerste doet alle moeite, eene manifestatie der op den 20. bijeenkomende generale raden tot handhaving van den vrede uit te lokken. De heeren de Morny, de Laguéronnière en anderen zullen openingsreden in dien geest houden.

De *France* zegt, niet te weten, van waar de *Patrie* aan het berigt komt, dat het laatst voorgevallene in de onderhandelingen eene wijziging in het fransche kabinet kan tengevolge hebben, daar in den toestand niets is dat grond geeft tot zulk eene veronderstelling.

Het *Journal des Débats* resumeert in een artikel de verschillende berigten, die het uit Petersburg, Berlijn en Weenen ontvangen heeft, en trekt daaruit dan de volgende konkluzie: Men ziet, dat de gezindheden te Petersburg, Berlijn en Weenen vredelievend zijn, en men mag hopen, dat het petersburger kabinet nog niet zijn laatste woord gesproken heeft. Als het waar is, zooals men ons geschreven heeft, dat prins Gortschakoff eene ernstige en grondige diskussie heeft willen uitlokken over de van weêrszijde voorgestelde maatregelen, zou het misschien goed zijn, hem op dat terrein te volgen. Zij, die gelijk hebben, behoeven nooit diskussie te vreezen, en wij voor ons zouden haar ook voor Polen niet vreezen. Eene verzoening kan er het gevolg van zijn, en dat is eene zaak, die men niet zoo schielijk moet laten varen.

Een gerucht zegt, dat in den *Moniteur* weldra een brief van den keizer aan den heer Billault zal verschijnen, waarin een historische schets wordt gegeven van de pogingen, door hem ten gunste van Polen aangewend, en betoogd wordt, dat Frankrijk, zonder groote gevaren, niet van de poolsche kwestie eene uitsluitend fransche kan maken. Vóór dat de groote ministerraad gehouden is, is echter wel niets beslist worden, en dit gerucht is dus minstens voorbarig.

Men schrijft uit Petersburg, dat generaal Murawieff zeer goed weet hoe gehaat hij zich in Wilna maakt, maar tevens dat hij alle voorzorgsmaatregelen genomen heeft, en besloten is ten einde toe te volharden. »Als ik een gewelddadigen dood sterf," heeft hij gezegd, »zal onmiddellijk na mijn dood de zwarte vlag op mijn huis geheschen worden, en op dat teeken zal een algemeene moord plaats hebben en van de stad Wilna geen steen op den anderen blijven."

Onderscheidene bladen der hoofdstad beweren, dat de terugkomst van maarschalk Forey eene terugroeping is; de regering zou namelijk zijne konfiskatie-besluiten hoogelijk afkeuren. Volgens andere stemmen zou de keizer met zijne militaire leiding niet tevreden zijn, in weêrwil hij hem den maarschalkstaf als belooning voor zijn geluk heeft geschonken. Over het geheel wordt het gedrag van den maarschalk hier vrij algemeen gelaakt. Hij belooft den Mexikanen voor de toekomst de vrijheid, doch begint met het onderdrukken der vrijheid van drukpers, terwijl hij het algemeen stemregt tot zulke lilliputtiaansche of mikroskopische evenredigheden terugbrengt, dat schier de beslissendste maatregelen aan den wil van het door hem benoemde driemanschap blijven overgelaten.

De fransche beambten die naar Mexiko gezonden zijn, mogen, als zij zich voor vijf jaren verbinden, hunne huisgezinnen bij zich laten komen. Zelfs wordt aan dezen vrije overtogt op rijksschepen verleend.

De konventie tot regeling der cochin-chinesche zaak tusschen Frankrijk en Spanje is heden geteekend.

Den kommandant Dupré zijn instruktiën gezonden, volgens welke hij des noodig zich niet moest laten weêrhouden van het doen eener militaire manifestatie, om het tegenwoordig goevernement van Madagaskar te noodzaken, de verbindtenissen na te komen, die de vorige koning, Radama, heeft aangegaan.

De toestand van mgr. Dupanloup is zeer gevaarlijk. Naar Parijs gekomen, om dr. Cruveilher te raadplegen, verbood deze hem allen arbeid.

Volgens een alhier verspreid gerucht, heeft het kabinet van Washington aan dat der Tuileriën in een nota zijn verlangen te kennen gegeven, dat Frankrijk voor de invlijving van Mexiko een termijn bepale en zich verbinde dat land later te ontruimen.

Als eene bijzonderheid doet men opmerken, dat op denzelfden dag, waarop de kardinaal-aartsbisschop van Rheims zijn hevig mandement tegen het werk van Renan, *het Leven van Jezus*, uitvaardigde, de vijfde druk van dat boekwerk bij Michel Levy het licht zag. In den tijd van zes weken zijn van het werk 35.000 exemplaren verkocht.

De heer Lavalée zal eene brochure uitgeven, getiteld *de grenzen van Frankrijk*.

*** Getrouwd:
W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN,
Weduwn. van Vrouwe J. A. VAN DER MUELEN,
en
J. SIDDRÉ.
Ysselstein, 5 Augustus 1863.

*** Getrouwd:
FRANÇOIS HAVERSCHMIDT,
Predikant aan den Helder,
en
JACOBA JOHANNA MARIA OSTI.
Utrecht, 6 Aug. 1863.

*** Bevallen van eene **DOCHTER**,
J. I. G. G. DE GROOT, geb. SCHREDERHOF.
Utrecht, 6 Aug. 1863.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, mijne kinderen en overige betrekkingen, mijn innig geliefde eenigste Zoon, ADRIANUS, in den nog jeugdigen leeftijd van twintig jaren.
Rotterdam, A. J. VAN GASTEL.
4 Augustus 1863.

# NIEUWE BAK.

AUJOURD'HUI VENDREDI à 9 HEURES.

**DEUXIÈME**

## Soirée Parisienne,

DONNÉE PAR

**Mr. LE VICOMTE DE MAGNUS.**

ENTRÉE LIBRE.

## GENOOTSCHAP VOOR LANDBOUW EN KRUIDKUNDE

**te UTRECHT.**

*AFDEELING ZUILEN.*

*** Het Bestuur maakt bekend, dat eene **Tentoonstelling van Paarden en Vee** zal gehouden worden te Zuijlen op **Woensdag den 9. September** e. k.

Het Bestuur voornoemd,
VAN TUIJLL VAN ZUIJLEN, *Voorzitter.*
J. C. PLOMP, *Secretaris.*

## AANKONDIGING.

*** De Griffier bij de Arrondissements-Regtbank te Amersfoort, brengt door deze ter kennis, in voldoening aan art. 55 der wet van 28 Augustus 1851 (staatsblad no. 125), dat van af heden, gedurende 14 dagen, ter inzage van partijen en der derde belanghebbenden, ter Griffie van gezegde Regtbank is nedergelegd het proces-verbaal betrekkelijk het bij vonnis door genoemde Regtbank op den 10. Junij 1863, tusschen den Heer Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, residerende te Utrecht, ten deze optredende voor en ten behoeve van den Staat der Nederlanden, als eischer — en — JOHANNES MARTINUS VAN LOOCK, landbouwer, wonende te Schalkwijk, als gedaagde, gewezen, bevolen onderzoek en de begrooting der schadeloosstelling door de bij dat vonnis benoemde deskundigen aan den gedaagde, als eigenaar 1º. van 25 roeden, 24 ellen Grond, deelmakende van het perceel, bij het kadaster der gemeente Schalkwijk bekend in sectie B, No. 154, als BOOMGAARD, ter grootte van 38 roeden, 40 ellen; 2º. van 12 ellen, deelmakende van het perceel, bekend als het vorige, in sectie B, No. 155, als WEILAND, ter grootte van 1 bunder, 30 ellen; en 3º. van 86 ellen, deelmakende van het perceel, bekend als het vorige in sectie B., No. 155 bis, als WEILAND, ter grootte van 25 roeden, 50 ellen, welke regten tegen gezegden gedaagde door voormelden Staat ten algemeenen nutte worden onteigend, opgemaakt in dato 22 Julij 1863, met het daaraan vastgehecht advies der deskundigen.

Amersfoort, den 7. Augustus 1863.
De Griffier bij de Regtbank voornoemd
GODIN DE PESTERS.

## AANKONDIGING.

*** De Griffier bij de Arrondissements-Regtbank te Amersfoort, brengt door deze ter kennis, in voldoening aan art. 55 der wet van 28 Augustus 1851 (staatsblad no. 125), dat van af heden, gedurende 14 dagen, ter inzage van partijen en der derde belanghebbenden, ter Griffie van gezegde Regtbank is nedergelegd het procesverbaal betrekkelijk het bij vonnis door genoemde Regtbank op den 10. Junij 1863, tusschen den Heer Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, residerende te Utrecht, ten deze optredende voor en ten behoeve van den Staat der Nederlanden, als eischer — en — HENDRIK BOUMAN of BOUWMAN, landbouwer, wonende te Schalkwijk, als gedaagde, gewezen, bevolen onderzoek en de begrooting der schadeloosstelling door de bij dat vonnis benoemde deskundigen aan den gedaagde als eigenaar, 1º. van 16 roeden, 67 ellen, uitmakende een gedeelte van een perceel bij het kadaster der gemeente Schalkwijk, bekend in sectie B, No. 241, als WEILAND, ter grootte van 1 bunder, 43 roeden, 50 ellen, en 2º. van 8 roeden, 18 ellen, uitmakende een gedeelte van een perceel, bekend als het vorige in sectie B. No. 339, als BOUWLAND, ter grootte van 1 bunder, 58 roeden, 90 ellen, welke regten, tegen gezegden gedaagde door voormelden Staat ten algemeenen nutte worden onteigend, opgemaakt in dato 22 Julij 1863, met het daaraan vastgehecht advies der deskundigen.

Amersfoort, den 7. Augustus 1863.
De Griffier bij de Regtbank voornoemd,
GODIN DE PESTERS.

*** De Centraal-Directie der Verzekeringsbank **KOSMOS** te Zeist, brengt ter kennis van H.H. Aandeelhouders en belanghebbenden, dat Heeren Commissarissen van genoemde Bank, tot **Lid van den Raad van Bestuur**, ter vervanging van wijlen den Heer A. VAN SCHERPENBERG, hebben benoemd den Heer **L. H. WEETJEN**, chef van de Firma CHEMET EN WEETJEN te Amsterdam, die deze benoeming heeft aangenomen.

Zeist, 5 Augustus 1863.

## KIEZERS-VEREENIGING RHENEN.

*** In de heden alhier gehouden vergadering, is met algemeene stemmen besloten, om bij de aanstaande herstemming, ter verkiezing van een Lid voor de Provinciale Staten, de keuze te bepalen op den Heer

**Mr. W. van Nellesteijn,**
te Leersum.

Rhenen, 6 Augustus 1863.
Het Bestuur der vermelde Vereeniging,
J. C. P. E. MENSO, Voorzitter.
J. C. A. VAN DER MEER VAN KUFFELER,
Secretaris.

*** Die iets te vorderen heeft van-, verschuldigd is aan-, of onder zich heeft behoorende tot den boedel en de nalatenschap van wijlen den WelEdelGeboren Heer WILLEM DE STURLER, in leven buiten beroep, laatstelijk gewoond hebbende te Epe in Gelderland, en onlangs aldaar overleden, gelieve daarvan vóór den 25. Augustus 1863, opgave, betaling of afgifte te doen ter kantoren van de Notarissen VAN DER FELTZ te Epe, of TEMMINCK te Utrecht.



*** Men zal op morgen Zaturdag den 8. Augustus 1863, des namiddags ten vijf ure, te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar verkoopen:

Nº. 1. Een HUISJE of KOEPEL, met ERF en GROND, groot 2 Roeden, 42 Ellen, te Utrecht, buiten Wittevrouwen, aan de Zuidzijde van de Bildstraat, Wijk I, Nº. 180.

Nº. 2. Eene WARMOESIERSHOFSTEDE, bestaande in Huizinge, Wijk I, Nº. 179, Koestal en Schuur, mitsgaders uitmuntend Warmoesiersland, groot 18 Roeden, 53 Ellen, naast het voorgaand perceel.

Nº. 3. Een perceel uitmuntend WARMOESIERSLAND groot 70 Roeden, 20 Ellen, gelegen achter het voorgaand perceel, met eenen uitgang in de Kerksteeg en in de Muldersteeg, strekkende tegen het *Park Tivoli*.

Allen te aanvaarden den 15 November 1863.

Deze perceelen, welke door hunne ligging en uitgestrektheid bijzonder geschikt zijn tot aanbouw van Huizen, of tot aanleg voor een Buitenverblijf, zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden verkocht.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris BORRET te Utrecht.

*** Zaturdag den 22sten Augustus 1863 ten 1 ure, zullen te Utrecht, Achter St. Pieter, F 363, worden geveild de navolgende landerijen:

1. Vier Bunders 49 Roeden 80 Ellen uitmuntend WEI- en HOOILAND, in Kamerik Houtdijken, gemeente Kamerik, strekkende voor uit de Kameriksche wetering tot aan de landscheiding van TECKOP, belend de eigendommen van ERKEL en van DE RIDDER, kadaster Sectie C, nos. 274 to en met 280, 280*a* en 281;

2. twee Bunders 25 Roeden 10 Ellen allerbest WEI- en HOOILAND, mede in Kamerik Houtdijken, strekkende uit voornoemde wetering tot aan en over het land van EKELSCHOT, omland door eigendommen van de Heeren VAN TEIJLINGEN, DE RUWE en EKELSCHOT, kadaster Sectie A nos. 35, 37 en 38; en

3. twee Bunders 78 Roeden 40 Ellen best HOOILAND, in Westveen, gemeente Wilnis, strekkende van bij den ouden Dam tot aan land van DE RUITER, belend de rijweg en de grensscheiding van Kamerik, kadaster Sectie C, no. 234.

Alles te aanvaarden Kersmis 1863. Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris van MEERLANT, te Utrecht.

GEORGE JENNINGS'S

# PATENT CAPSULES

verzegelen oogenblikkelijk hermetisch den mond van iedere flesch of pot, zoodat dezelve onontbeerlijk zijn bij het **inmaken** of **inleggen** van vruchten, zuren, confituren en groenten. Alleen verkrijgbaar bij P. A. R. BOSCH, Choorstraat 5.

## 251. STAATS-LOTERIJ,

*** Ten kantore van **L. E. BOSCH**, in de Choorstraat, is getrokken in de 5. klasse 5. Lijst op No. **3156** de kapitale prijs van

# f 100,000

7. L. op No. **3050** **f 50,000.**

## NED. RHIJN-SPOORWEG

**Uitgifte van Retourbilletten bij gelegenheid der Rotterdamsche kermis.**

Gedurende de week, beginnende Woensdag 12. en eindigende Woensdag 19 Augustus e. k. worden op alle stations Retourbilletten uitgegeven, naar Rotterdam geldig voor heen en terug op een en denzelfden dag of ook des volgenden morgen met den eerstvertrekkenden trein.

DE DIRECTIE.

Utrecht, den 5. Augustus 1863.

**WAARNEMINGEN**, gedaan op het Kon. Ned. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*.)

| Aug. | Uren. | Wind-rigt. | Wind-kr. | Barm. bij Oo. | Ther. F. | Afwijk. d.Temp | Voch tigh. | Gev. reg. | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | N W. | | | | | | |
| 6 | 2 | zw. | 5.5 | 760.64 | 63 3 | — 7.9 | 0.86 | 0.3 | 1) |
| | 10 | wzw. | 2.0 | 60 84 | 61.7 | 0.0 | 0.81 | 0.2 | 2) |
| 7 | 8 | zw. | 1.0 | 62.84 | 64.9 | — 1.4 | 0.84 | 0. | 3) |

1) Zw. bew. regen. 2) Betrokken. 3) Zw. bewolkt.

6 Aug. 'smorg. Barometerafwijk. in afdalende orde: Hav. + 4.3, Br. + 2.8, Portsm.=Falm. + 2.5, Par. + 2.1, Plym. + 0.5, Utr. + 0.4 en Hartl. — 3.8. Grootste verschil Havre 8.1 mm. boven Hartl.

## Prijzen van Koepons en Losb. Obligatiën.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Metalliek . . . . | f 25.32 1/2 | Pruissische . . . | f 34.62 1/2 |
| Nat. Met. Koep. | - 28.10 | Spaansche . . . . | - —.— |
| Napelsche . . . . | - —.— | Sp. Coep. per fr. | - —.— |
| Div. Eng. in £ | - 11.72 1/2 | Hamb. Russen . | - —.— |
| Eng. Russen . . | - 11.72 1/2 | Russ. in Zilv. R. | - 35 62 1/2 |
| Fransche . . . . | - 55.62 1/2 | Poolsche in fl. . | - —.— |
| Belgische . . . . | - 55.75 | Dollars . . . . . | - —.— |

AMSTERDAM, 6 Augustus 1863.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **Nederland.** | | | | |
| Werk. Schuld. . . . 2 1/2 | pCt. | 64 1/16 | 64 3/16 | 64 1/8 |
| " " . . . . 3 | " | 77 1/8 | 77 1/4 | 77 1/8 |
| " " . . . . 4 | " | 100 5/8 | 100 3/4 | 100 5/8 |
| Aand. Handelm . . 4 1/2 | " | 141 5/8 | 141 3/4 | 141 5/8 |
| Aand. Holl. Spoorw. . . . . | | 112 | | |
| **Spanje.** | | | | |
| Obligatiën . . . . . . 2 1/4 | " | 48 3/4 | 48 7/16 | |
| Obligatiën . . . . . 3 | " | 54 1/2 | | |
| " Binnenl. 3 | " | 51 11/16 | 51 15/16 | 51 3/4 |
| Amortisable Schuld . . . . . | | 32 1/2 | | |
| **Portugal.** | | | | |
| Obligatiën . . . . . . 3 | " | 47 3/8 | 47 7/16 | 47 3/8 |
| " 1856/62 . 3 | " | 47 | 47 1/8 | 47 1/8 |
| " 1863 . . . . . . . . | | 47 | | |
| **Rusland.** | | | | |
| Obligat. *Hope & Co.* 5 | " | 101 3/4 | 101 7/8 | |
| Obligat. 1828/29 . . 5 | " | 100 5/8 | | |
| Certifik. 1840 . . . . 4 | " | 77 3/4 | | |
| Cert. Orig. 2e,3e,4e L. 4 | " | 78 5/8 | | |
| Obl. 5de Serie. . . . 5 | " | 83 | | |
| Obl. 6e Serie 1855 . 5 | " | 89 3/4 | 90 1/8 | 90 |
| Obl. te Londen 1859 3 | " | 57 | 57 1/8 | 57 |
| Obl. bij *Hope* 1860. 4 1/2 | " | 90 3/8 | 90 3/4 | 90 3/8 |
| Cert. van Assign. . 6 | " | 53 3/4 | | |
| Spoorw. volg. Aand. 5 | " | 195 3/4 | 196 | 195 3/4 |
| **Polen.** | | | | |
| Aand. 1835 fl. 500 . . . . | f | 157 | | |
| Obligatiën . . . . . . 4 | " | 74 | | |
| **Oostenrijk.** | | | | |
| Oblig. Metaliek . . . 5 | " | 63 5/8 | 63 3/4 | 63 3/4 |
| " " . . . . 2 1/2 | " | 32 5/8 | 32 7/8 | |
| " Rente Amst. 5 | " | 84 7/8 | 84 15/16 | |
| " Nationale 1854 5 | " | 68 1/2 | 68 5/8 | 68 1/8 |
| Bankaktiën . . . . . . . . . . | | 825 | | |
| dito Ad. fl. 250, 1839. . . . | | 414 | 417 | 414 |
| Aandeelen 1854 . . . . . . . | | 252 | 253 | |
| Aandeelen 1860 . . . . . . . | | 534 1/2 | 536 | |
| Fr. Oost Spw. Obl. 3 | " | 131 3/4 | | |
| **Italië.** | | | | |
| Cert. Inschr. . . . . 5 | " | 67 1/2 | 67 3/4 | 67 1/4 |
| Cert. L. &B. en Burl.&Zn. 5 | " | 68 3/4 | | |
| **Brazilië.** | | | | |
| Geldl. 1824 £ 100 . 5 | " | 99 | | |
| Geldl. 1852,60 . . . 4 1/2 | " | 99 1/4 | | |
| **Amerika.** | | | | |
| Venezuela Obligat. . 2 | " | 23 1/16 | 23 1/4 | 23 1/16 |
| Venezuela Obligat. . 1 | " | 12 3/16 | | |
| Grenada uitgestelde 1 1/8 | " | 9 1/4 | 9 5/16 | |
| Mexiko Obligatiën . 3 | " | 35 3/16 | 36 | 35 13/16 |
| N.-Am. Illin. Spoorw. Aand. | | 79 7/8 | | 82 5/8 |
| N.-Amer Obl. C. B. 7 | " | 82 5/8 | 82 7/8 | |

Handelm. kont. 141 3/4; Rijn Sh. volg. 261; Centr. Sp. Aand. 49, 49 1/4; dito Oblig. 125 1/2, 125 3/4, 125 3/4; Rusl. 1862, 90; Ital. Sp. 111 1/2; 4 pct. Denem. 89 1/4, 89 1/2; Venez. Leen. 54 1/4; dito conv. 52 1/2, 52 5/8; Gren. gest. 14 7/8; Louis. 85; 5 pct. Vereen. St. 73 3/4, 74 1/4, 73 3/4; dito 6 pct. 79, 79 5/8, 79; dito 1882, 77 11/16, 77 3/4; Griek. 31 7/8; 6 pct. binnenl. Turkse 4 46 1/8, 46 5/8, 46 3/4; 6 pct Russ. in Zilv. 94 1/2; 4 pct. Thes. 100.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

# BIJVOEGSEL

## BIJ HET UTRECHTSCHE DAGBLAD VAN

*VRIJDAG* 7 *Augustus* 1863, *No.* 186.

**Provinciale Staten van Utrecht.**

*Vervolg en slot der Zitting van 24 Julij.*

De heer *de Louter* zegt, dat bij de stukken is voorgesteld *f* 100 in plaats van *f* 10 voor den dijkgraaf, na eene gevoerde korrespondentie. Het traktement van den sekretaris was gegrond op dat hetwelk hij had, plus de traktementen van de sekretarissen der verschillende polders. De komm. die een lid van het kollegie in haar midden had, heeft de verklaring ontvangen, dat het kollegie er genoegen mee nam. Ten bewijze van den grooten voet waarop dit waterschap is ingerigt diene, dat men zes en twintig hoofd-ingelanden heeft in plaats van 12 in den Lekdijk. De komm. heeft daarop geen aanmerking gemaakt, maar wel op de traktementen. De dijkgraaf zelf acht een traktement van *f* 15 voldoende. Zijne betrekking is ook steeds meer eene eere-betrekking dan eene gesalarieerde.

Het voorstel der komm. wordt aangenomen met 16 stemmen tegen 10, die der HH. *de Pesters*, *Menso*, *Bosch*, *Ram*, *Harmsen*, *Bastert*, *van Nooten*, *Boer*, *de Kock* en *v. Asch v. Wijck.*

De overige artt. worden met de voorgedragen wijzigingen en daarna het geheele regl. zonder omvraag aangenomen.

Komt in behandeling, het ontw.-regl. voor de waterschappen de drie Zielen en de Geeren, — konform.

het ontw.-regl. voor het waterschap Buitenweg.

Art. 1. Het waterschap *Buitenweg* is bepaald door de navolgende grenzen:

Beginnende aan de zuidwestelijke berm van den *Groenenweg*, loopt de grens noordoostwaarts langs de zuidoostelijke berm van het *Smalle Vaartdijkje* tot over den *Gageldijk*; van hier zuidoostwaarst langs den noordoostelijken teen van den *Gageldijk* tot aan den weg om het fort *de Gagel*, genaamd de *Klopdijk*, en langs de westelijke en zuidelijke berm van dien weg of dijk tot aan de *Klopvaart*; voorts zuidwestwaarts langs den buitenteen van den *Klopdijk* tot aan den *Groenenweg* en daarna noordwestwaarts lang de zuidwestelijke berm van den *Groenenweg* tot aan het *Smalle Vaartdijkje*, en aldaar aansluitende aan het in den aanvang beschreven punt.

Alles gelijk is aangewezen door de roode lijn op de bij dit reglement behoorende schetsteekening.

De komm. stelt voor, in de tweede alinea achter *Groenenweg* bij te voegen »nabij den watermolen," in plaats van »over" »aan den Gagel," en in plaats »van noordoostelijken teen" »zuidoostelijken" te lezen.

De heer *v. Tuyll* vraagt of de kommissie ook van oordeel, is dat de grens moet loopen langs den Zuidwestelijken teen van den Gageldijk, zoodat die dijk geheel zal behooren tot het waterschap Westbroek.

De heer *Bastert* antwoordt dat in den staat en nota van Gedep. Staten is voorgesteld den Gageldijk er buiten te houden, en dat dit door de komm. is overgenomen. Daardoor zullen de Gageldijk en het smalle Vaartdijkje worden opgenomen in het waterschap Westbroek.

Het ontwerp wordt met de voorgestelde wijzigingen zonder omvraag aangenomen.

Aan de orde is:

het ontw.-regl. voor het waterschap Westbroek, — zonder omvraag met de voorgestelde wijzigingen aangenomen.

het ontw.-regl. voor het waterschap Rijn en Dijk.

De heer *Bastert* heeft met genoegen de regeling gezien voorgesteld in de verdeeling in kiesdistrikten, als het eenig middel om eene vertegenwoordiging der verschillende deelen van het waterschap behoorlijk tot stand te brengen.

De artt. worden zonder omvraag goedgekeurd tot

Art. 11. Behalve de perceelen, opgenoemd in art. 105, 1, 2 en 3 van het algemeen reglement, zijn nog van den omslag vrijgesteld:

1. De gebouwde eigendommen.
2. Perceelen water, die niet enkel tot vermaak dienen.
3. De openbare wegen, kaden, dijken en alle voorwerpen, tot algemeene dienst bestemd.

De komm. stelt voor, de twee laatste alinea's weg te laten.

De heer *Bastert* zegt, dat de grond, waarop de komm. de vrijstelling van openbare wegen bouwt, daarin ligt, dat in het waterschap een spoorweg zal worden gelegd en Gedep. Staten blijkens de door hen gegeven toelichting niet weten, of die vrij zal zijn van lasten of niet. Spr. meent echter, dat het niet doelmatig is zoodanige greep te doen in de belastbaarheid van perceelen. In alle regl. heeft men de openbare wegen van lasten vrijgesteld; en nu zal men het niet doen, omdat er een spoorweg komt. Er is een ander middel om de moeijelijkheid te ontgaan, nl. door te lezen »de openbare wegen, kaden en dijken, tot hiertoe niet aangeslagen."

De heer *Bosch* zegt, dat het der komm. voor verschillende opvatting vatbaar voorkwam of een spoorweg een openbare weg is. Spr. zegt, dat de oppervlakte van den rijnspoorweg in dit waterschap 16 bunders bedraagt, waarvoor steeds de omslag is betaald. Is nu de spoorweg een openbare weg, dan zouden die 16 bunders per se regt op vrijdom verkregen hebben, en dat wilde de komm. beletten. Met de wijziging, door den heer *Bastert* voorgesteld, kan er nog kwestie zijn of de nog aan te leggen spoorbaan regt op vrijdom heeft.

De heer *Menso* acht het doelmatigst de bepaling van het ontwerp te behouden. Een spoorweg is geen openbare weg; dat behoeft geen betoog; hij moet afgesloten zijn. Spr. gelooft ook, dat men geen aanspraak zal maken op vrijstelling. De rijnspoorweg betaalt toch ook.

De heer *van Reede* vraagt, of de spoorweg niet moet worden gerangschikt onder de laatste alinea van dit art., voorwerpen tot algemeene dienst bestemd.

De heer *Bosch* zegt, dat men de spoorbaan geen vrijdom wilde geven. Volgens de aanmerking van den heer van Reede, zouden zij vrijdom van omslag genieten.

De heer *Bastert* vraagt, of er nu openbare wegen in het waterschap zijn, die vrijstelling genieten. Zoo ja, dan moet daaromtrent iets bepaald worden, omdat men ze anders belast, alleen om den spoorweg te kunnen belasten.

De heer *de Kock* kan den heer *Bastert* antwoorden dat thans alle wegen zijn aangeslagen. De kommissie is in twijfel gebragt door het bezwaar van Gedep. Staten, die volgens de bij dit reglement behoorende memorie van toelichting, de beslissing of een spoorweg een openbare weg is in het midden hebben gelaten. Bij dien bestaanden twijfel achtte zij het verkieslijker, om volgens bekomene inlichtingen van het polder bestuur, de sub. num. 2 en 3 verleende vrijdommen te doen vervallen. Vereenigt men zich met het denkbeeld van den heer *Bastert*, dan zal men groote moeijelijkheden verkrijgen met het aanleggen van eenen nieuwen weg of wel het gedeeltelijk verleggen van eenen bestaanden. Ook zoude dan de nieuw aan te leggen spoorweg van Utrecht naar Kuilenburg, die voor een gedeelte door de gem. Bunnik loopt, van de betaling van lasten bevrijd zijn, dat tegen over den Rijnspoorweg eene groote onbillijkheid zoude zijn.

De *Voorz.* vraagt, of de onzekerheid niet vervalt wanneer men de toevoeging aanneemt door den heer *Bastert* geopperd. Men houdt dan het bestaande in wezen.

De heer *v. Nooten* zegt, dat er geen kwestie bestaat, of een spoorweg is geen openbare weg.

De heer *de Muralt* meent dat als de openbare wegen vrij zijn, de spoorwegen er onder begrepen moeten worden; is dat niet het geval dan is er ook geen reden om de spoorwegen vrij te stellen; maar om nu de bepaling weg te nemen, met het oog op een door het rijk aan te leggen spoorweg, daar zou Spr. tegen zijn.

De heer *de Kock* zegt, dat de Rijnspoorweg steeds is aangeslagen en betaald heeft. Het Polderbestuur had de vrijdom van al de openbare wegen voorgesteld omdat verscheidene aan het waterschap zelf toebehooren. Bij het bestaande verschil of een spoorweg een openbare weg is, al dan niet, heeft zij het beter geacht de vrijdommen te doen vervallen.

De heer *v. Asch v. Wijck* meent dat er, als men den rijnspoorweg buiten beschouwing laat, reden bestaat om de openbare wegen vrij te stellen; Spr. vindt het hard, daarom die wegen te laten betalen, en zou daarom liever hier opnemen: de openbare wegen, waaronder geen spoorwegen begrepen zijn.

De wijziging door de komm. voorgesteld, wordt zonder omvraag aangenomen.

Art. 12. Er worden afzonderlijke omslagen gedaan voor de kosten van onderhoud:

1. Van de steenen duikers, liggende door den weg van *Utrecht* naar *Cothen*, bij den *Schoudermantel* onder *Bunnik*, en bij de *Beugsteeg* onder *Odijk*; den steenen duiker, liggende door den *Weieringsdijk* onder *Odijk*; den steenen duiker, liggende door de *Beugsteeg* onder *Odijk*; drie steenen duikers, liggende door den *Achterkleidijk* onder *Werkhoven*; negen houten duikers, liggende door het *Oostrompsdijkje*, den *Achterdijk* en door de dammén, dienende om den afloop van het water naar de *Vlowijker wetering* te bevorderen; de *Afwateringsloot* langs de *Beugsteeg*; de beide *Waterleidings slooten* door het land van H. Mocking; een schut in de *Vlowijker wetering* en de hoefslagpalen langs die wetering.

2. Van een steenen duiker, liggende door den zandweg van *Utrecht* naar *Cothen*, onder *Bunnik*; een steenen duiker, liggende door den *Achterkleidijk* onder *Bunnik*; de brug, liggende over de *Rijsbrugger wetering*, aan het einde van den *Groenenweg* onder *Bunnik*, en de hoefslagpalen langs die wetering.

3. Van een steenen duiker, liggende door den weg van *Utrecht* naar *Cothen*, aan het einde van den *Werkhovenschen Achterrijn*; een steenen duiker, liggende door dienzelfden weg, nabij de hofstede *Fijne Kost*; drie steenen en een houten duiker, liggende door den *Achterkleidijk* onder *Werkhoven*; een schut in de *Lubberslootschen wetering*, nabij den eerstgemelden duiker, en de hoefslagen langs de wetering.

4. *a.* Van een steenen duiker, liggende door den weg van *Utrecht* naar *Cothen* onder *Werkhoven*, en de *Zandsloot* van den *Werhhovenschen Achterrijn* tot aan den duiker door den *Achterkleidijk*, aan het einde van de *Werfsteeg* onder *Werkhoven.*

*b.* Van een steenen duiker, liggende door den *Achterkleidijk*, aan het einde van de *Werfsteeg*, en de waterleiding, genaamd de *Kerkpoldersloot* of *Klein Sonsbeek.*

*c.* Van een steenen duiker, liggende in eenen dam aan den *Achterkleidijk*, de *Zandsloot*, loopende van den sub *b* genoemden duiker tot in den *Engsloot*, en een gedeelte van de *Engsloot.*

5. Van de waterleiding, genaamd *Het Katteveltsche Meer*, onder *Werkhoven*, strekkende van het perceel, sectie B, no. 114, tot in den *Werkhovenschen Achterrijn.*

6. Van de *Rijnpoldersloot*, strekkende van den steenen duiker in den dam, aan het einde van de *Nieuwesteeg*, tot in den *Werkhovenschen Achterrijn*, benevens dien duiker en den duiker, gelegen door den weg van *Utrecht* naar *Cothen*, aan het begin van de *Nieuwesteeg.*

Deze afzonderlijke omslagen worden gedaan over de perceelen, die daarmede bij de invoering van dit reglement belast zijn.

De komm. stelt voor in al. 1 te lezen: Er worden, behalve den algemeenen omslag, enz.

De heer *de Muralt* merkt aan, dat men zich steeds onthouden heeft van te bepalen wie met het onderhoud van werken belast zal zijn. Spr. vraagt der komm., of zij geen bezwaar er in ziet, dat hier op te nemen. Spr. vraagt, of een bestaande toestand bestendigd wordt; zoo ja, dan acht hij het onnoodig, met het begrip dat men van art. 145 alg. regl. heeft; anders zou men ook dit regl. moeten aanhouden.

De heer *v. Beeck Calkoen* zegt, dat het hier eene zamenvoeging is van reeds bestaande waterschappen en men ieder van dezelve den last laat behouden van de kosten voor hunne eigen watergangen. Daarenboven zullen de hier genoemde de algemeene lasten dragen.

De heer *de Kock* merkt aan, dat bij het ontwerp door het Polderbestuur in gezonden al de landen, die thans met dat onderhoud bezwaard zijn, met de sektie en het nummer zoo als zij op het kadaster voorkomen, zijn opgegeven. Deze opgave, door HH. Ged. Staten weg gelaten, zal toch altijd als begin van bewijs kunnen verstrekken.

Het ontwerp wordt met de wijzigingen zonder omvraag aangenomen.

Aan de orde is het ontwerp regl. voor het waterschap Houten.

De heer *Bosch* vestigt de aandacht er op, dat in dit regl. eene bepaling voorkomt als in art. 12 van dit voor Buitendijks, zoo dat men dit reglemet welligt mede zou kunnen aanhouden. Hij zelf heeft geen bezwaar tegen de behandeling.

De heer *de Muralt* merkt aan dat de komm. de weglating heeft voorgesteld.

De art. worden zonder omvraag met de voorgestelde wijzigingen aangenomen tot.

Art. 6. De jaarlijksche bezoldiging van den voorzitter bedraagt . . . . . . . . . . . . *f* 200.—
die der leden van het bestuur, voor ieder. - nihil
die van den sekretaris . . . . . . . . - 100.—
" " " penningmeester . . . . . . . - 79.—

De komm. stelt voor in de al. 1, 2 en 3 te lezen *f* 75, *f* 10, en *f* 75.

De heer *Bosch* zegt, dat men niet bloot de traktementen heeft willen verminderen, want er zal nu over het geheel nog iets meer voor traktementen betaald worden. De commissie achtte het wenschelijk, ook den leden van het bestuur eene kleine bezoldiging te geven, en daarom heeft zij eene vermindering der voorgestelde traktementen van den voorzitter en sekretaris voorgesteld. Deze blijven echter nog hooger dan de thans door deze personen genooten is.

De wijzigingen worden aangenomen met 19 stemmen tegen 7, die der HH. *Bastert*, *v. Nooten*, *Boer*, *v. Reede*, *v. Asch v. Wyck*, *Proers* en *Ram.*

Art. 10. Behalve de perceelen, opgenoemd in art. 105, 1, 2., en 3. van het algemeen reglement, zijn nog van den omslag vrijgesteld:

1. De gehuwde eigendommen.
2. De perceelen water, bij het kadaster bekend, die niet tot vermaak dienen.
3. Dijken, kaden, openbare wegen, 's Rijks verdedigingswerken en in het algemeen alle voorwerpen, tot algemeene dienst bestemd.

De komm. stelt voor al. 3 en 4 weg te laten.

De heer *Bastert* vraagt of in het waterschap geen wegen zijn die waterschapslasten betalen.

De heer *v. Bel* merkt aan, dat door de gemeente Houten de staatsspoorweg zal loopen, en dat hier dus hetzelfde van toepassing is, wat omtrent Rijn en Dijk is opgemerkt.

De heer *de Muralt* vraagt of de verdedigingswerken zijn vrijgesteld. Gedep. Staten hebben dat voorgesteld, maar de mem. v. toel. bevat er niets van. Spr. vraagt, welke reden Ged. St. geleid heeft.

De *Voorz.* zegt, dat het bestuur het heeft voorgesteld.

De heer *Bastert* zegt, naar aanleiding van het aangevoerde door den heer *v. Bel* dat de kwestie niet is opgelost. Spr. had de verzekering dat in Rijn en Dijk geen wegen zijn die vroeger vrijgesteld waren, en daarom heeft hij zich met het voorstel der komm. vereenigd. Nu echter heeft hij die zekerheid niet, en hij zou het hard vinden, dat wegen die nu waren vrijgesteld zouden worden aangeslagen, om den spoorweg te treffen.

De heer *van Beeck Calkoen* meent zich te herinneren dat op de leggers der binnenl. lasten van Houten geen korporatien voorkomen. De wegen behooren in den regel bij de aanliggende landen en worden als zoodanig aangeslagen.

Het art. wordt met de wijziging vraag aangenomen met 24 tegen die der HH. *Bastert* en *Broers.*

Art. 14. Dit waterschap is onderworpen aan de verordeningen en keuren van den *Lekdijk Bovendams.*

De kommissie stelt voor dit weg te laten.

De heer *v. Asch v. Wijck* heeft geen bezwaar tegen de weglating, als hij daarin dus toestemt, geschiedt dat in de verwachting dat gelijke bepaling in een regel voor den Lekdijk Bovendams zal worden opgenomen. Het voorstel tot weglating wordt aangenomen met 24 stemmen tegen 2, die der HH. van Tuyll en Cordes. Het regl. wordt met de voorgedragen wijzigingen zonder omvraag aangenomen.

De verg. wordt verdaagd tot morgen ten 1 ure.

---

Zitting van Zaturdag 25 Julij 1863.

Tegenwoordig zijn 30 leden; afwezig de HH. *de Louter*, *v. Bel*, *de Heus*, *Strick van Linschoten*, *Kien*, *Jongeneel*, *van Asch van Wyck*, *Hardenbroek*, *Pabst* en *de Vries.*

Aan de orde is:

het ontwerp-reglement voor het waterschap Vechten en Oudwulverbroek, dat met de door de komm. voorgestelde wijzigingen zonder omvraag wordt aangenomen;

het ontw.-regl. voor het waterschap de Lee- en Rietsloot.

Art. 2. Het bestuur bestaat uit eenen voorzitter en drie leden, onder den naam van Schout en Heemraden.

Eén der Heemraden moet zijn eigenaar, erfpachter of vruchtgebruiker van perceelen, gelegen onder de

gemeente *Houten*, één van perceelen, gelegen onder de gemeente *Odijk*, en één van perceelen, onder de gemeente *Werkhoven*.

De heer *Bastert* meent, dat als men de leden van het bestuur wil doen verkiezen uit verschillende deelen van het waterschap, men het zal behooren te verdeelen in kiesdistrikten, zooals bereids in het waterschap Rijn en Dijk is aangenomen. Doet men dit niet, dan moet er noodzakelijk verwarring bij de verkiezing uit voortvloeijen.

De heer *Bosch* merkt op, dat het art. is voorgedragen door het bestuur. In het ontwerp voor Rijn en Dijk had het bestuur eene tegenovergestelde voordragt gedaan; dat waterschap is echter tienmalen grooter.

Het art. wordt zonder omvraag aangenomen.

De overige artt. worden overeenkomstig de voordragt der komm. zonder omvraag aangenomen, even als het ontwerp in zijn geheel.

Aan de orde is het ontwerp-regl. voor het waterschap Wulven.

De heer *Bastert* leest dat dit waterschap minder dan 10 stemgeregtigde ingelanden telt en het een zeer klein waterschap is. Er is een bezwaarschrift van den heer van den Bosch van Heemstede, waarin de meening geopperd wordt dat geen reglement noodig is, iets waarmede Spr. zich kan vereenigen, zoo er van de zijde van ingelanden bezwaren inkomen. Spr. acht het niet noodig de wetgevende bevoegdheid der Staten, tot zaken van huishoudelijken aard uit te strekken. Het alg. regl. laat hierin de vergadering vrij.

De *Voorz.* zegt dat de ingelanden geen bezwaar hebben gemaakt.

De heer *Bosch* zegt, dat dit ook de komm. heeft geleid, om niet het voorstel van dien eenen ingeland in toepassing te brengen.

De verschillende artt. worden even als het geheele regl. overeenkomstig de voordragt der komm. aangenomen met 25 stemmen tegen die der HH. *Bastert* en *de Geer v. Oudegein*.

Aan de orde is;

het ontw.-regl. voor het waterschap de Knoest, zonder omvraag overeenkomstig de voordragt der komm. goedgekeurd;

het ontw.-regl. voor het waterschap Groot Vuylcop, — alsv.;

het ontwerp-reglement voor het waterschap 't Gemeene land van Cothen, — alsv.;

het ontw.-regl. voor het waterschap de Ameronger wetering, — alsv.;

het ontw.-reglement voor het waterschap Schalkwijk, Blokhoven en Biester, — konform het voorstel der komm. tot verdaging;

het rapport betreffende het verzoek van *J. F. Schaly* tot restitutie van pachtgelden ter zake van stremming der vaart, — konform.

Wordt door de HH. *Bastert*, *v. Reede* en *v. Nooten* voorgesteld, dat de verg. besluite, Ged. Staten dank te zeggen voor de door hen verstrekte inlichtingen en hen uit te noodigen, te onderzoeken in hoeverre eene wijziging van art. 7 van de regl. op den Lekdijk Bovendams en op den Lekdijk Benedendams wenschelijk is.

Dit voorstel wordt dadelijk in overweging genomen.

De heer *Bastert* zegt, dat hij het voorstel inbragt, ten eerste om Gedep. Staten dank te zeggen voor de welwillend verstrekte inlichtingen, ofschoon hij niet kan ontveinzen, dat er in het verstrekken dier inlichtingen zekere schroomvalligheid is op te merken en er nog bepaalde punten in de briefwisseling niet ter kennis der verg. gebragt zijn. Spr. vindt in de inlichting niet medegedeeld, of ten gevolge van art. 129 van het regl. op den Lekdijk benedendams ook eenige mededeeling omtrent die voordragt geschied zij aan den minister. Spr. wil de redenen eerbiedigen, die Gedep. Staten geleid hebben om van die briefwisseling niets mede te deelen. Hij merkt echter op, dat het koll. van Gedep. Staten eene tweeledige roeping heeft, 1. als regerings koll. waarbij het zelfstandig, onafhankelijk van de Staten handelt, b. v. in zaken van belastingen, militie- en schutterij terwijl het aan den anderen kant het dagel. bestuur van dit gewest is en inlichting en verantwoording aan de Staten verschuldigd is, voor al wat tot de bevoegdheid der staten behoort, dus ook over art. 129 van het prov. reglement voor den Lekdijk. Hij acht deze vergadering bevoegd, daaromtrent volkomen inlichtingen in te winnen. Spr. laat dat echter rusten en bedankt Ged. St. voor hunne pogingen, om de naleving van art. 7 te verzekeren. Wat betreft het tweede gedeelte van het voorstel, spr. meent dat het 't eenig middel is, om op eene dezer verg. waardige wijze de zaak der interpellatie te sluiten. De verg. kan niet treden in wets-interpretatie. Zij kan niet zeggen, dat de bedoelde persoon niet woont in de provincie Utrecht op eene wijze als bij de grondbeginselen van het reglement voor den Lekdijk bedoeld wordt, en als nu Ged. St. mededeelen, dat de benoemde voldoet aan de vereischten van art. 7, voegen zij er dit voorbehoud bij, »voor zooveel op het oogenblik gevorderd schijnt". Spr. wil het aan de vereenigde verg. van dijkgraaf, hoogheemraden met hoofdingelanden plaatsvervangers overlaten, iemand die tegen het regl. zitting neemt te doen uittreden. Spr. wil echter doen uitkomen, dat de verg. prijs stelt op de handhaving der hier aangenomen beginselen. Het voorstel anticipeert op niets en laat de zaak geheel over, aan de overwegingen van Ged. Staten. Als men weet, dat iemand zitting heeft genomen, naar het voorschrift van het B. W. omtrent het wettig domicilie, maar niet naar dat van werkelijke verblijfplaats, kan men vragen, wat bij de bepaling, dat de bestuursleden in Utrecht moeten woonachtig zijn, bedoeld wordt, en dan is het doel dezer verg. geweest, dat zij binnen de provincie Utrecht zouden gevestigd zijn. Spr. wenscht geen voorschrift in een prov. reglement, waarbij men, om het zoo eens te noemen, door de mazen kan kruipen, want wordt de handeling van den heer de Klein met betrekking tot zijne woonplaats goedgekeurd, dan kunnen de hoogheemraden even goed in Gelderland, Noord-Holland, Groningen of Limburg hun werkelijk verblijf vestigen. Ged. St. kunnen nu ook overwegen, of het soms wenschelijk is, de deur voor de benoemingen nog verder open te zetten en het art. te laten vervallen; maar is het tegenovergestelde dijksbelang, dan zal eene wijziging noodig zijn ter vermijding van ontduiking. Wordt de zaak niet tot zoodanig einde gebragt, dan heeft men te wachten, dat met der tijd niet een lid meer in de provincie zal gevestigd zijn. Spr. wijst er op, dat in de wet van 1861 St. 94 wordt gesproken van wettig domicilium en van werkelijk verblijf in eene andere gemeente en de wetgever deze zaken wel duidelijk onderscheidt.

De heer *v. Lijnden* geeft den voorstellers in overweging het voorstel te splitsen, daar het twee onderwerpen bevat van verschillenden aard en strekking.

De heer *van Nooten* heeft in de notulen van 1852 gevonden algemeene grondbeginselen voor de herziening der regl. op den Lekdijk. Daarbij is in art. 11 geschreven dat dijkgraaf en hoogheemraden in de provincie Utrecht woonachtig moeten zijn. Dat staat daar op den voorgrond. Bij art. 7 van de in werking zijnde reglementen is dat opgenomen. In art. 79 van het regl. voor den Lekdijk benedendams is aangenomen, dat de kameraar en penningmeester binnen den ring van het hoogheemraadschap moeten woonachtig zijn. De verg. is niet geroepen dit te interpréteren, maar Spr. meent, dat Ged. St. naauwgezet dienen te onderzoeken, in hoever het wonen van den benoemde in verband is met de algemeene beginselen en met het regl.

De *Voorz.* zegt, dat het voorstel aan Ged. St. opdraagt te onderzoeken, in hoeverre het dijksbelang in het algemeen eene verandering vordert, terwijl de toelichting zich bepaalt tot het onderhavig geval, en hoofdzakelijk tot de vraag, of aan art. 7 voldaan is, waaromtrent hij verwijst naar het antwoord van Ged. St. Spr. gelooft, dat de motie een noodeloos mandaat legt op Ged. Staten. De inlichtingen zijn volledig gegeven en volkomen voldoende, om de geheele toedragt der zaak te beoordeelen. Naar zijn inzien bestaat er geen aanleiding om het regt van benoeming te beperken, of daarover een praeadvies te vragen van Ged. Staten.

De heer *v. Nooten* vraagt, of het ingeschreven zijn op eene bevolkingsregister, en het huren van eene kamer, het wonen is bij het regl. bedoeld.

De heer *de Muralt* is tegen het tweede gedeelte van het voorstel, nog meer na de gegeven toelichting. Er heeft niets onregelmatigs plaats gehad; de benoemde bezat alle vereischten voor benoembaarheid en bezit alle vereischten om zitting te nemen. Men schijnt echter nu onder wonen iets anders te willen verstaan dan men daaronder te verstaan gewoon is. Om zitting te kunnen nemen ter verg. van de prov. staten moet men een jaar ingezeten zijn geweest; die tijdsbepaling komt in het regl. voor den Lekdijk niet voor; de plaats waar men woont, het politiek of administratief domicilie blijkt uit de bevolkingsregisters, al heeft men elders een verblijf en brengt men daar zelfs den meesten tijd door. Op dien grond en vermits het blijkt en erkend wordt, dat de benoemde zijne woonplaats in deze provincie heeft overgebragt, ziet Spr. geen reden, Ged. St. uit te noodigen om de herziening van de reglementen in nadere overweging te nemen. Spr. vertrouwt, dat Ged. St. altijd het oog op de werking van de reglementen houden, diligent zijn, en zoodanige voordragten zullen doen als zij in het belang der prov. achten; als er van hunne zijde eenig verzuim bestond kon er voor de Staten aanleiding bestaan tot de thans voorgestelde aan hen te rigten uitnoodiging, nu bestaat die niet. Dat het voorstel niets prejudiceert bestrijdt Spr., want er ligt eene zijdelingsche afkeuring der toelating van den heer Z. de Klein in; de heer v. Nooten gaat nog verder en wil nog doen instellen een onderzoek naar het domicilie. Spr. verlangt niets te prejudicieren, er bestaat voor hem geen onzekerheid omtrent de opvatting der betrekkelijke artt. van de reglementen voor den Lekdijk, en daarom zal hij zich niet vereenigen met het tweede gedeelte van het voorstel, met welks eerste gedeelte hij instemt.

De heer *Broers* kan zich mede met het eerste gedeelte van het voorstel vereenigen; de inlichtingen zijn van dien aard, dat Spr. volkomen daarin kan berusten. Spr. gelooft niet, dat een bijzonder geval als het onderhavige, en hetwelk zeer zeldzaam kan voorkomen, aan eene wetgevende verg. dadelijk moet aanleiding geven om bestaande reglementen te veranderen, of te wijzigen; maar buitendien, de voorstellers, zegt Spr., overdrijven de zaak, want de heer *Bastert* stelt zelfs de mogelijkheid, dat al de leden buiten de provincie wonen, iets waartegen ingelanden wel zullen waken. De benoemde was sedert jaren heemraad in het dijksbestuur; hij woonde in een ander gewest, maar aan de overzijde der rivier, zoodat hij dadelijk op het terrein zijner werkzaamheid aanwezig kon zijn; en, wanneer ik mij niet bedrieg, heeft de ondervinding geleerd, dat hij altijd op zijn post was. Dit echter zou geen argument zijn om daarmede eene onwettigheid te dekken; maar deze bestaat niet, te oordeelen naar de verkregen inlichtingen, omtrent zijne benoeming.

De heer *Menso* verwondert zich over het tweede gedeelte van het voorstel, waarmede hij zich nimmer zal kunnen vereenigen, daar het de strekking heeft om aan te nemen, dat Ged. Staten niet doen wat zij behooren, want men draagt hun iets op wat tot hunne gewone pligten behoort. De gegeven inlichtingen geven volstrekt geen aanleiding er toe. Meent een lid der verg. dat het regl. niet goed is, dan kan men voorstellen het te wijzigen. Gedep. Staten vinden daartoe zeker geen reden, want anders hadden zij het reeds gedaan. De geest van het regl. zullen Gedep. Staten nooit tot klaarheid kunnen brengen; wat de Staten er bij gedacht hebben is voor geen bewijs vatbaar, en is hetgeen geschreven staat naar hun inzien goed, dan laten zij het zoo als het is; acht een lid der verg. het niet goed dan kan hij zelf wijziging voorstellen.

De heer *v. d. Poll* vereenigt zich met het eerste lid van het voorstel. Spr. wil niet ontveinzen dat het hem verwondering baart, dat als er verkeerd gehandeld is, men niet in aanmerking genomen heeft, dat het kollegie van den Lekdijk de voordragt gedaan heeft. Moeten er dus beschuldigingen plaats hebben, dan ware het beter, het kollegie een wenk te geven om met meer naauwkeurigheid het regl. toe te passen.

De heer *v. Reede* zegt, dat de geest en bedoeling van art. 7 is, dat de leden wonen moeten in Utrecht, niet op de wijze als thans met den benoemde het geval is. Spr. heeft daarom dan ook het voorstel mede onderteekend; hij acht het wenschelijker, de bepaling omtrent de woonplaats uit het artikel te ligten, dan dat zij niet worde in acht genomen. Spr. wenscht niet die bepaling te versterken, maar de bepaling weg te laten voor het geval dat men een lid die, zoo als hij den benoemde heeft hooren noemen, zeer geschikt voor die betrekking is echter woonachtig in een andere provincie mogt willen benoemen. De ingelanden zullen wel waken, dat zij geen personen kiezen te ver van den dijk verwijderd.

De heer *v. Beeck Calkoen* zal tegen stemmen, omdat hij meent dat de inlichtingen doen blijken, dat alles verrigt is, wat Ged. St. moesten en konden doen, zoodat de verg. kan vertrouwen, dat zij daarmede zullen voortgaan. Spr. meent daarom, dat men het tweede gedeelte van het voorstel niet had moeten doen. Spr. doet echter gaarne hulde aan de bedoeling der voorstellers, die getoond hebben prijs te stellen op de handhaving der reglementen. Het ware misschien beter, dat de bepaling er niet stond, maar nu moet zij wel bedoelen, dat men met al het zijne in den kring van het waterschap gevestigd zij.

De heer *v. Nooten* ondersteunt zeer het gevoelen, om art. 7 zoo te wijzigen, dat men volkomen vrij is en dan ook art. 79. Spr. meent, dat de leden der dienstd. schutterij van Utrecht, als de opvatting van den heer de Muralt opgaat, zich wel in eene andere gemeente op de bevolkingsregisters kunnen laten inschrijven.

De heer *Cordes* is het met de interpretatie door den heer *v. Beeck Calkoen* gegeven ten volle eens, met dien verstande dat de verkozenen in de provincie Utrecht moeten wonen en zal daarom even als die Spr. tegen het tweede gedeelte van het voorstel stemmen.

De heer *Bastert* antwoordt den heer Menso, dat Ged. St. de handhaving van art. 7 zoo veel mogelijk hebben verzekerd, dat er geen zweem van berisping in het voorstel ligt, maar dat de voorstellers hun in hunne moeijelijke taak van de zijde dezer verg. hebben willen steunen. Wat betreft het aangevoerde door den heer Broers, ontkent Spr. dat de benoemde bij gevaar steeds aanwezig kan zijn. Spr. beroept zich op het verhandelde in de zitting van 18 Maart 1861, vooral op hetgeen toen door den heer Cordes is in het midden gebragt. Den heer de Muralt antwoordt Spr., dat ja de heer de Klein zijn wettig domicilie hier heeft, maar dat men juist daarom het reglement moet wijzigen, als het wettig inwonen begrepen wordt niet genoeg te zijn. Spr. verklaart, zich de zaak te hebben aangetrokken uit liefde tot regt en waarheid alleen, en dat er bij hem geenerlei persoonlijke konsideraties in het spel zijn. Hij heeft echter van twee achtenswaardige leden dezer vergadering tevens leden van Gedep. Staten in deze verg. mededeelingen gehoord, waarvan hij akte neemt en die de voorstellers regtigen het tweede gedeelte van hun voorstel in te trekken.

Het eerste gedeelte van het voorstel wordt zonder omvraag aangenomen.

Aan de orde is het ontw. regl. voor het waterschap Maartensdijk met het eergisteren ingekomen adres.

De heer *v. Boetselaer* stelt voor, de behandeling uit te stellen tot de najaarszitting. Het belangrijk rapport over deze zaak stelt Spr. voor te laten drukken en ronddeelen, tenzij het voor dien tijd in de gedrukte notulen worde opgenomen.

De heer *Menso* wenscht, dat het rapp. in allen gevalle afzonderlijk gedrukt worde. Zonder omvraag wordt de motie aangenomen.

Wordt op voorstel der komm. tot onderzoek de mogelijkheid en wenschelijkheid van de oprigting van een waterschap van de Vecht, besloten, de koninklijke magtiging aan te vragen, opdat zij hare werkzaamheden na de sluiting der verg. kunne voortzetten.

Wordt tevens op voorstel dier komm. magtiging verleend, om haar uit te brengen rapport te doen drukken.

Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering door den Voorzitter in naam des konings gesloten.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.